

გაზეთი გაემოდის
1930 წლის 5
ნოემბრიდან

samtredlismacne @ mail.ru

მაცნე

სამბრაღიის

N5 (9149)

20 თებერვალი. 2015 წელი

ფასი 50 თეთრი

ეახგად გადახედეთ, ხა ეადხეზი დახჩა ამ შენობაში

ვის აწყობს ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები?

სასოფლო-სამეურნეო ბარათების
დარიგება დანიყო

2

ტრამინტოლოგიის განვს
აწათყრნი მუცვლოთვს

ქანონს ვეჩვ მუ დავახლოვევ და ვეჩვ საქეუბოლო

2

საზრინათა და მონეზამახვილთა
ვექროზა მრქელეზა

3

იზრიალონ მუხეზა...

ნაგალოთ ვანგალოთახს სქართველოში
ვკროსგანვარგვობის მუხაზამიხი
სიხხლოთ ვანეი აქვს

4

4

უსახლო
სახლოვანი

7

ვესვალა სამყარო

"... ჩახეხეთ გზები ევან დახახევი"

8

6

სახელმწიფო 3. 0.

სასოფლო-სამეურნეო ბარათების დარიგება დაიწყო

ხორციელდება მცირემფონიანი ფერმერთა 2015 წლის საგზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის პროექტი. ამ პროექტის ფარგლებში ბენეფიციარები ღებულობენ სუბსიდიას სასოფლო-სამეურნეო (ხენის) ბარათის ან "აგრობარათზე" დარიცხული ქულების სახით. უკვე რამდენიმე დღეა, ჩვენს მუნიციპალიტეტში დაიწყო ქალაქის ტერიტორიაზე მცხოვრებთათვის ე. წ. ხენა-თესვის ბარათის დარიგება. პროცესის საბოლოო დასრულებისთვის 5 დღე იყო განკუთვნილი. მაგრამ მოსახლეობას რომ პრობლემები არ შექმნოდა, ვადა გაზარდეს. პროგრამის მიმდინარეობის შესახებ გვესაუბრება სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენელი ქალაქ სამტრედიამ თენგიზ ცაგურაძე:

"ამ პროგრამის ფარგლებში სოფლის მეურნეობის სამინისტროდან ჩვენთან გადმოვიტანა 2914 ხენის ბარათი, რომლის საშუალებითაც მოსახლეობას შეუძლია ფართობების დახენა. ტელევიზიით ვაცნობთ მოსახლეობას, დროზე მივიდნენ. 16 თებერვალს დაიწყო პროცესი და 1-ლ მარტამდე უნდა დასრულდეს. ჩვენამდე ვერ მოდიან მოქალაქეები, თორემ ბარათების გაცემის პრობლემა არ გვაქვს, სისტემა ისე ავაწვევთ, რიგში დგომა არ უწევთ მოქალაქეებს. პრობლემა ის ქმნის, რომ ისინი ჩვენამდე ვერ მოდიან. მოგეხსენებათ, სოფლის მოსახლეობა ამ ბარათებს სოფლებში ღებულან, ჩვენ მხოლოდ ქალაქის მოსახლეობას გადავცემთ. სხვათა შორის, სოფლებზე გაცემული ბარათების რაოდენობას აღემატება ქალაქში გასაცემი ბარათების რიცხვი.

ვისაც რეგისტრირებული აქვს მიწის ნაკვეთი, ხენის ბარათს ყველა მიიღებს, ხშირია მოქალაქეთა პრეტენზიები, აი, მე საიში არ ჩამოვივსო. ჩვენ ადრეც ვაფრთხილებდით მოქალაქეებს, რომ მიწის რეგისტრაცია უნდა მოეხდინათ სავარო რეესტრში, მერე საბუთები მიეტანათ სოფლის მეურნეობის განყოფილებაში და მიიღებდნენ ამ ბარათს. მოგეხსენებათ, მიწის ნაკვეთის რეგისტრაცია 100 ლარამდე ჯდება, ეტყობა, ეს არის შემთავრებული ფაქტორი".

ხენა-თესვის ბარათს მიიღებს ყველა მოქალაქე, ვისაც აქვს 2500 მეტრზე მეტი მიწის ნაკვეთი. ბარათების დარიგების პროცესში თენგიზ ცაგურაძის სამსახურს დამხმარებას უწევენ კულტურის, ეკონომიკის და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის თანამშრომლები.

ამჯერად მუნიციპალიტეტის გამგებლის ქალაქის წარმომადგენლობაში დანიშნული პიროვნება მხოლოდ თენგიზ ცაგურაძეა. მისი თქმით, ამ დღეებში კონკურსი გამოცხადდება, 9 თანამშრომელი კონკურსის წესით შეირჩევა და დაინიშნება.

სამთხვეობა

ტერმინოლოგიის განლაგება ახალი მუხატი

საერთაშორისო ტერმინოლოგიის ადმინისტრაციული ერთეულების შექმნის თაობაზე, საერთაშორისო სტანდარტიზაციული ორგანიზაციის (ISO) სტანდარტების განხილვის ფარგლებში, მანანა სირბილაძემ გამოიტანა. საქართველოს ორგანიზაციის ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ, სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ ერთეულებს განესაზღვრა სამოქმედო ტერიტორიები. როგორც მანანა სირბილაძე აცხადებს: "აღნიშნული ცვლილება ტერმინის შეცვლის გარდა არაფერს გულისხმობს. თუ ადრე მიღებული იყო ტერმინი "თემი", ამჟამად იგი "ტერიტორიული ერთეული" გახდება. უცვლელი რჩება სამოქმედო ტერიტორიებიც და ადმინისტრაციულ ერთეულებში შემავალ სოფელთა ნუსხაც. სამომავლოდ რა არის ჩადებული ამას, ვერ გეტყვით, მაგრამ ამ ეტაპისთვის, მხოლოდ ეს არის ცვლილება."

რა თქმა უნდა, იგივე რჩება გამგებლისა და მსოფლიოს რაოდენობა და ვინაობა თითოეულ ტერიტორიულ ერთეულში, მაგრამ "თუ ფორმულად 500 ამომრეგულზე ერთი საჯარო მოხელე, გავითვალისწინოთ ტერიტორიული ერთეულებს, რომლებშიც ბევრი სოფელი შედის, იქნება დაუმართლ სპეციალისტი." - დასძინა მანანა სირბილაძე. თუმცა იქვე აღნიშნავს, რომ ნაკლები მანაია, ამის შესაძლებლობა მიეცეთ. რაც შეეხება ქალაქის ტერიტორიულ ერთეულს, უკვე დამტკიცებულია, რომ იგი ცხრა სპეციალისტით იქნება დაკომპლექტებული.

მანანა სირბილაძე

კანონს უხეც მე დაუაჩოვო და უხეც სახეობილი

მეტი წინადადება

ხმაური იყო მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 13 თებერვლის ბიუროს სხდომაზე. ახა მელქაძის წარმომადგენლობით, გურამ ლეთოდიანის ადმინისტრაციულ საჩივარს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ბიურომ საკრებულოს 17 თებერვლის სხდომაზე განსახილველად გატანაზე უარი უთხრა. გურამ ლეთოდიანი 2014 წლის 14 ივლისს მოსულ ხელისუფლებას წინა მოწვევის საკრებულოს მიერ მიღებული განკარგულების ბათილად ცნობას და არარად აღიარებას სთხოვდა. საქმე ეხება 2007 წლის 23 ივლისის № 58 განკარგულებას, რომლის საფუძველზეც შეიქმნა ათამ "სკოლაში დახურვის დაწესებულებათა გაერთიანება". გურამ ლეთოდიანი შესაბამისად ამ გაერთიანების გაუქმებასაც მოითხოვდა და ბაღის დაბრუნებას მუნიციპალიტეტის მარ-

ვეტილებს. მანანა სირბილაძემ მოხსენების გარეშე იმ დღეს სხდომაზე შეპირდაც გადავით განმარტება კომისიისა და ბიუროს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების სამართლიანობაზე: "საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60 მუხლის თანახმად სამართლებრივი აქტი გამოცემისთანავე ითვლება არარად, თუ გამოცემულია არაუფლებამოსილი ორგანოს, ან არაუფლებამოსილი პირის მიერ. 58-ე განკარგულება, მოგვწონს თუ არ მოგვწონს, 2007 წელს მასში ნდელი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი ორგანოს მიერ არის მიღებული, უფლებამოსილი ორგანოსა და უფლებამოსილი პირის მიერ. რაც შეეხება მის ბათილად ცნობას, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60 მუხლის თანახმად ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტი ბათილია, თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს, ან პირობითად დარღვეულია მისი მოქმედების წესი. ასეთი რამ 58-ე აქტის მომზადებისას არ არსებობდა. ამდენად, ეს ორი საფუძველი ბათილად ცნობის და არარად აღიარების არ არსებობს.

ამის შემდეგ ბატონი გურამი ითხოვდა გაერთიანების გაუქმებას და ქუთაისის მერიის 2007 წლის განკარგულებით მიღებული მაგალითი მოჰყავდა. საკითხის შესწავლისას მოვიძიე დოკუმენტები და აღმოჩნდა, რომ 2010 წლის 29 დეკემბერს ქუთაისში გაუქმდა ძველი განკარგულება და 74-ე განკარგულებით შექმნა ათამ "ქუთაისის ბაგაბაღების გაერთიანება" და დაამტკიცა შესაბამისად

წესდება. ბიუროს მიერ მიღებული განკარგულება კარგად აღიარდა და გათავისუფლებული იქნა კორდინაციის მიზნით უფლება მიეცათ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით შეექმნათ ათამ-ები. აღნიშნული ნორმატიული საფუძველებიდან გამომდინარე სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს უფლება ჰქონდა, დაეფუძნებინა არასამთავრობო ბიუროს მიერ და განესაზღვრა სტატუსი, რაც განხორციელდა კიდევ 2007 წლის 23 ივლისის 58-ე განკარგულებით. აქედან გამომდინარე, ახალ საკრებულოს სამართლებრივი საფუძველი არა აქვს, გააუქმოს 58-ე განკარგულება და შესაბამისად ბაღების გაერთიანება. ბიუროს სხდომაზე ვთქვი და ახლაც ვიმეორებ - ეს საკითხი ახალი არ არ-

ის, ხელისუფლებაში ჩვენ მოსვლამდე სასამართლო დავები წარმოებდა, სამივე - I-II და III ინსტანციებში ბატონმა გურამმა ეს დავები წააგო. ყველა ერთნაირად მიიჩნევს, რომ 2007 წლის 23 ივლისის კონკრეტული განკარგულება მიღებულია უფლებამოსილი ორგანოსა და პირის მიერ და შესაბამისად გაერთიანებაც სწორად არის დაფუძნებული. მე მეტი არაფერი შემიძლია, გავაკეთო. ბატონი გურამის მიმართ მიუხედავად ჩემი დიდი პატივისცემისა, კანონს ვერც მე დავარდვევ და ვერც საკრებულო". ბიუროს სხდომაზე გურამ ლეთოდიანმა განაცხადა, რომ მანანა სირბილაძის მიმართ აცილება ჰქონდა შემოტანილი, რაზეც საკრებულოს ბიუროს გაოცებული დატოვა, რადგან საკრებულოს თავმჯდომარის განმარტებით, მსგავსი განცხადებით საკრებულოსთვის არავის მიუძღვრია.

2013-2014 წლების პროექტის პროექტები რომ აღარ განმეორდეს

მეტი წინადადება

18 თებერვლის ოთხშაბათის ტრადიციული თათბირი ძირითადად საგზაფხულო სამუშაოებზე მსჯელობას დაეთმო. მუნიციპალიტეტი გამოთქვამს მზადყოფნას, 2015 წლის საგზაფხულო სამუშაოებს წინა წლებზე უკეთ მომზადებული შეხვდეს. ამისათვის ვალერიანე ფოცხვერია თვლის, რომ მობილიზებული უნდა იყვნენ სოფლის წარმომადგენლები, ადგილობრივი მოსახლეობა. ამ მიზნით მუნიციპალიტეტის გამგებელმა სპეციალურად მოიწვია სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

როსი მამუკა კვანტალიანი და შპს "შექანიზატორის" სამტრედიის სერვისცენტრის დირექტორი კოტე ნაცვლიშვილი. ვალერიანე ფოცხვერია: "წინა წლების გამოცდილება გვკარნახობს, რომ 2013-2014 წლებში ხენა-თესვის პროცესში დასრულებული იყო შეცდომები. ახალ ხელისუფლებას დიდი სურვილი გვაქვს, მსგავსი წელს აღარ განმეორდეს. ამ საქმეში ძალიან დიდი როლი ეკისრებათ სოფლის წარმომადგენლებს, რომ მათ მოსახლეობასთან ხშირი კონტაქტები ჰქონდეთ და არ გამოვარდით სულ მცირე ნიუანსიც კი. შარშან და შარშანწინ

მინიმუმად უნდა იქნას დაყვანილი". ვინაიდან სოფლის მეურნეობის სამინისტროს უშუალო დაქვემდებარებაში არიან, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის წარმომადგენლები ოთხშაბათის ტრადიციული თათბირებს მოწვევის გარეშე არ ესწრებიან. "დღეს სპეციალური მოწვევით ვიმყოფებოდი გამგებლის წარმომადგენლებთან შეხვედრაზე. მართალია, ჩვენ ორი წელია, ვმუშაობთ სამტრედიამ, ამ შემადგენლობას ასე ერთობლივად პირველად შეხვდი. სათქმელიც საერთო მქონდა. კერძოდ, ჩვენი

რიგებს საკმაოდ სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს", - დასძინა მან. ოთხშაბათის ტრადიციულ თათბირზე ეკონომიკური განვითარების, ეკონომიკური სტატისტიკის, ქონების მართვისა და სოფლის მეურნეობის სამსახურის უფროსმა განცხადება გააკეთა. ნოე ივანიამ ამხანაგობა "სამტრედიის მექანიზაციის სერვისცენტრის" მუშაობის ხარისხის კონტროლი მოითხოვა. "სერვისცენტრი ზოგადად ვალდებულია, ყოველ ექვს თვეში ერთხელ მუნიციპალიტეტის გამგებლის შესაბამის სამსახურს და ასევე სოფლის მეურნეობის სამინისტროს შესაბამის სამსახურს გაწეული მუშაობის შესახებ ინფორმაცია მიწოდოს. განსაკუთრებულს არაფერს ვითხოვთ, მუშაობა რომ ეფექტური გახდეს, ბუნებრივია, მას კონტროლიც უნდა ახლდეს. წელს ზემოაღნიშნულ, ამხანაგობასთან ურთიერთობა პირველად გვაქვს. გვინდა, ეს თანამშრომლობა გაცილებით უკეთესი იყოს, ვიდრე უახლოეს წარსულში. ჩვენ შეხვედრით ამხანაგობის თავმჯდომარეს, მერაბ შენგელიას, რომელიც იგივე განსწავლას გამოხატავს".

სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის უფ-

ბეური ოჯახი დაგვრჩა სასოფლო-სამეურნეო ბარათის გარეშე. წელს მათი რიცხვი

თემა გაგზავნილი

“დალაგდნენ გამგეობაში?” – ცოტა ხნის წინ ერთ-ერთმა მოქალაქემ ასეთი კითხვა დაგვისვა ისე, ზოგადი საუბრისას...

საკვლეფიკაციო მოთხოვნებში ძირითადი ცვლილება იმ საკითხს შეეხებოდა, თვითმმართველობაში ახალი ხელი-

რომ იყო, ეს სახელმწიფოს დანაშაულოა-თქო ვერ ვიტყვი, მაგრამ არც დიდი ბედნიერებაა...

აქედან გამომდინარე, გამგეობის საშტატო ნუსხაში დაშვებული ორი ახალი შტატი, გამგებლის თანამშრომლისა და გამგებლის მრჩეველისა გენდერული თანასწორობის საკითხებში, უმაღლესი განათლების მქონე საეკონომიკური უნივერსიტეტის დასაფუძვლებს...

როგორც მომდინარე სხდომა ამ საკითხზე საუბრისას “ნაციონალის” რეპლიკამ გამოაცხვია, ოპოზიციური ფრაქციის ლიდერმა ემზარ შუბლაძემ ვეფელი ამ მცდელობას ფუჭი უწოდა...

წინარად მიმდინარე სხდომა ამ საკითხზე საუბრისას “ნაციონალის” რეპლიკამ გამოაცხვია, ოპოზიციური ფრაქციის ლიდერმა ემზარ შუბლაძემ ვეფელი ამ მცდელობას ფუჭი უწოდა...

სთვის საკრალური ადგილი აღმოჩნდა. თუმცა, ზურაბ ზაქარიასემ გალიზიანებულეს შეახსენა, რომ ეს ფეფლზე საპატიო ადგილია სამტრედიამი მისი დატვირთვიდან გამომდინარე...

დასტურებლად არასამთავრობო ორგანიზაცია “სამართლიანი არჩევნების” წარმომადგენელი ნინო შარაშენიძე მოიხვედრა, რომელიც იმ კომისიის წევრია და სხდომისას დარბაზში იჯდა...

ჯახგად გადახედეთ, ხა ჯადიხები დახჩა ამ შუნობაში

სუფლებს მოხვლისთანავე არაერთი რომ გააოცა. ეს უმაღლესი განათლების ქონა-არქონის აუცილებლობაა...

გამოიწვია, რომ გადავედით ელექტრონულ სისტემაზე და გამგებელი, ფაქტობრივად, მხოლოდ განცხადებების კითხვას და წერას მოუწდება...

ლის მოკვეთილი კბილით – თქვენ დროსაც ასე არ იყო? და საერთოდ ვინ იცის “თქვენ დროს” შესწენება როდის დასრულდება საქართველოში...

ური ფაკულტეტის წითელი დიპლომიც ჰქონდა. “ოცნების”, ანუ მოქმედ წარმომადგენელს, 42 ქულა გამოცდილების გარეშე...

კომისიამ გააკეთა საკმაოდ განათლებული და კომპეტენტური პიროვნებაა. მას ბევრი მხარდამჭერი ჰყავს. ხელისუფლების მხრიდან მართლა არ ყოფილა ბიძაშვილების დაპირისპირების მცდელობა...

თოვდა და თბილისს ებურა თაღი...

ლეჰან ზაბეჩავა

გახსოვს, ტაბახმელაგ, ბრძოლები გმირული და მკერდი მრავლის შენთვის განგმირული... დედებო, შეამკეთ მათი საფლავები, საქართველოსთვის რომ დადეს თავები.

გ. ლორთქიფანიძე

საქართველოს ისტორიაში ერთ-ერთი ტრაგიკული დღეა 1921 წლის 25 თებერვალი. ამ დღეს ბოლშევიკურმა რუსეთმა დემოკრატიული საქართველოს ანექსია მოახდინა...

ფრიალებს, გაუმარჯოს საბჭოთა საქართველოს!” – უპატაკებდნენ მოსკოვს ვაიქართველები.

პატრიოტიზმის არნახული მაგალითები უჩვენეს ერს ქართველმა ახალგაზრდებმა, ახლად დაარსებული უნივერსიტეტის სტუდენტებმა, სამხედრო სასწავლებლის კურსანტებმა იუნერებმა...

საფრანგეთში ემიგრაციაში გაიხიზნა დემოკრატიული საქართველოს მთავრობა. გაევიდა სამი წელი და ისევ რუსეთში ჩაახშო ქართველთა აჯანყება, დამოუკიდებლობის აღდგენას რომ ისახავდა მიზნად...

საბჭოთა კავშირმა შოვინისტური პოლიტიკის “წყალობით” მომდევნო წლებში მრავალჯერ დაიღვრა უმანო ქართველ მამულიშვილის სისხლი.

გვეწყო 1956 წლის 9 მარტი, 1989 წლის 9 აპრილი, სამაჩაბლო და აფხაზეთი, ბოლოს კი, 2008 წლის 8 აგვისტო. დღეს, როცა საქართველოს ორგანიზაციები ისე არიან გააქტიურებული, როგორც არასოდეს, რუსეთი ტრადიციას არ ღალატობს და ათასგვარი ხრიკებით სუვერენული საქართველოს დამცრობასა და მის შინაურ საქმეებში ჩარევას ცდილობს...

ისე გათავზედდა კრემლი, რომ სამოვავშირეო ხელშეკრულებაც კი გააფორმა თვითაღიარებული აფხაზეთის დე-ფაქტო ლიდერთან?!

მოვიდა 25 თებერვალი და თავს ისევ გვახსენებს 94 წლის წინ, 1921 წლის 25 თებერვალს თბილისთან მომხდარი ამბები, პირშეუკრავე ჭრილობად რომ დარჩება სამარადეამოდ თითოეულ ქართველში.

უკვდავია სისხლიან თებერვალში დაღუპულთა სისხლი, დაუვიწყარია მათი სახელები.

იურიალონ მუხეაბა...

ლეჰან ზაბეჩავა

მუნიციპალიტეტის პანთეონის, სასაფლაოების, ტერიტორიის გამწვანებისა და სანერგე მუენრეობის გაერთიანებამ საადრეოთა თადარიგი ადრიალანე დაიჭრა. როგორც გაერთიანების დირექტორმა, ბატონმა მერაბ დიდიემ “სამტრედიის მაცნე” განუცხვალა, დაწვებულია და საადრეოდ დასრულდება ეკა-ბარდისაგან ქალაქის ტერიტორიაზე არსებული სასაფლაოების განუფთავება, ამჟამად მიმდ-

ნარეობს წერეთლის ქუჩაზე, ხიდლარის სასაფლაოს ტერიტორიის გაწმენდა, შემდეგი იქნება მაცნეობის სასაფლაო და ა. შ.

– მოსახლეობისათვის ცნობილია, რომ მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის, ბატონ კობა ძიძიგურის ინიციატივით, ქალაქში გამწვანების აქცია მოეწყო, რაც უდავოდ მისასალმებელია. ბატონი მერაბის განმარტებით, დათბება თუ არა, კვლავ გაგრძელდება გამწვანებითი სამუშაოები ქალაქში. უკვე მოძიებულია 50 ძირი ქართული

მუხა, სანერგე მუენრეობიდან შეირჩევა დეკორატიული მცენარეები, რომლებიც ბაღებსა და სკვერებს, ქალაქის ქუჩებს დაამშვენებენ.

– მიხდა ვთხოვო მოსახლეობას, თუ აქვთ უიშვიათესი ჯიშის მცენარეები. ოჯახებში გადმოგვცენ ჩვენ, რათა ერთობლივად მივიღოთ მონაწილეობა ქალაქის კეთილმოწყობასა და გამწვანებაში. – დასძინს მერაბ დიდიემ.

გაერთიანების თავკაცისგან შევიტყვეეთ ისიც, რომ დათბება თუ არა, რესპუბლიკის, წერეთლისა და თამარ მეფის ქუჩებზე დაიწვენება ჭადრების გადამკვება, სამუშე მერქანი კი სკოლამდელ დაწესებულებათა გაერთიანებას გადაეცემა. შეკითხვაზე, თუ ხდება ქარსაფარი

ზოლების აღდგენა-განახლება, მერაბ დიდიემ გვახსენებს: მართალია, ქარსაფარი ზოლების აღდგენა-განახლება ჩვენი გაერთიანების კომპეტენციაში არაა, მაგრამ, როგორც სამტრედიელმა უნდა აღვნიშნო, რომ ქარსაფარი ზოლების დიდი უმრავლესობა ამორტიზებულია. ხეები ფაუტია, ანუ გამხმარია, ხდება მათი ბუნებრივი წაქცევა, არ წარმოებს მათი განახლება ახალი ნერგებით, არადა, ქარსაფარი ზოლი მნიშვნელოვნად იცავს მოსახლეობას.

ასე რომ, განაფხულის მობრძანებასთან ერთად სამუშაო თავსაყრულად აქვს პანთეონის სასაფლაოების, ტერიტორიის

გამწვანებისა და სანერგე მუენრეობის გაერთიანების თანამშრომლებს, მათი გარჯა კი დადებითად აისახება ქალაქის იერსახეზე.

ნატალია კვანტალიანს საქართველოში ვკრძახანარჩვების მუხაბამისი სისხლის პანჯი აქვს

რამდენიმე დღის წინ, თბილისში, ნატალია კვანტალიანის სახელობის ქართულ-პოლანდიური კლინიკა გაიხსნა. პრეზენტაციამზე მოსული ადამიანები გაკვირვებულან, აღტაცებულან ვერ ფარაგდენ. პოლანდიის საელჩოს წარმომადგენლებმა კი ჩვენთან საუბარში აღნიშნეს, რომ მსგავსი მასშტაბისა და ხარისხის კლინიკის საქართველოში გახსნა მნიშვნელოვანი მოვლენაა ორივე ქვეყნის უახლეს ისტორიაში. ამასთანავე აღსანიშნავია, რომ ნატალია კვანტალიანის სახელობის სისხლის ცენტრალური ბანკი, ახლახან, ISO სერტიფიკატის მფლობელი გახდა. წელიწადში უკვე 18 000-მდე დონორის ანაზღაურება უკვე 40 ლარია. თუმცა, მანამდე იყო რთული და საინტერესო ოთხი წელიწადი. პრაქტიკულად, გაპარტახებულ შენობაში 2 მილიონიანი ინვესტიციის ჩადება კი ნატალია კვანტალიანს იმ საკვალაოდ მდგომარეობამ გადააწყვეტინა, რომელსაც 2009 წელს, დედის ავადმყოფობისას, ჯერ კიდევ სახელმწიფო სისხლის ბანკში გადააწყვედა.

ნატალია კვანტალიანმა სისხლის ბანკის შენობა 2010 წელს, დია აუქციონით, იმ პირობით შეიძინა, რომ 2 მილიონი ლარის ინვესტიცია უნდა განეხორციელებინა. ასე რომ, ეს შენობა სახელმწიფოს სიმბოლურ ფასად, 1 ლარად არ გადმოუყვია.

აუქციონის პირობების თანახმად, სისხლის ბანკის სამი კორპუსიდან მხოლოდ ერთი კორპუსის გადმოცემა მოხერხდა. ერთადერთი, რაც ეკონომიკის სამინისტროს სთხოვა, ის იყო, რომ ინვესტიციის მოსაზიდად საჭირო დრო სამიდან ექვს თვემდე გაეზარდათ. შედეგად, გაცხადებით მეტი ინვესტიციის მოზიდვა ითვალისწინებდა, კერძოდ, ორის ნაცვლად სამი მილიონ ექვსასი ათასი ლარი. დღეისათვის კი სისხლის ბანკში 8 მილიონ ლარამდე ინვესტიცია ჩაიდო.

სისხლის ბანკი აღიჭურვა ევროსტანდარტების დონის უახლესი აპარატურითა და ტექნოლოგიებით. მათ შორის მსოფლიო ლიდერი კომპანიების "ჯონ-

სონის", "როშეს", "ებოტის" წარმოებული კომპიუტერიზებული სადიგნოსტიკო ანალიზატორებით. გაიხსნა ფილიალები, დასაქმდა ხუთასამდე ადამიანი, ეტაბორივად გაიზარდა სახელგანთქნილი და დონორთა ანაზღაურება. სხვათა შორის, ნატალია კვანტალიანის სახელობის სისხლის ბანკი ჯანდაცვის სამინისტროს ერთ-ერთი სავაიბიტო ბარათია. როდესაც შვეიცარიის წითელი ჯვრის წარმომადგენლები იმყოფებოდნენ თბილისში, ჯანდაცვის სამინისტროს რეკომენდაციით აღნიშნული სისხლის ბანკის მუშაობას გაეცნენ. ორგანიზაცია, რომელმაც ბალტიის ქვეყნებში ანალიზური პროექტის განხორციელებისთვის გრანტის სახით ორას ჩვიდმეტი მილიონი ევრო დახარჯა, გაოცდა შედეგით, რომელსაც თბილისში 4 წელიწადში მიაღწიეს. მათ გაცხადებენ, რომ არაა პქონ-

და, როცა გაიგეს, რომ ნატალია კვანტალიანის სახელობის სისხლის ბანკში, წელიწადში, 18 000 დონორი დაფიქსირდა. ეს საქართველოს რეალობაში სარეკორდო მაჩვენებელია.

დღეისათვის კლინიკაში ჩადებული 8 მილიონიანი ინვესტიციიდან თანხის ნაწილი თანამედროვე ლაბორატორიის მოწყობას მოხმარდა. ამჯერად, საქართვე-

ლოს ნებისმიერ მოქალაქეს საშუალება აქვს, გამოველევა ისრაელში ან ევროპის რომელიმე ქვეყნის წამყვანი კლინიკის ნაცვლად აქვე ჩაიტაროს. ამას გარდა, სისხლის ბანკის შენობაში განთავსდა ჰემატოლოგიის ინსტიტუტი. ერთ სართულზე სისხლის ბანკი, ერთზე – ჰემატოლოგიის ინსტიტუტი. სულ მალე ამავე შენობაში სამშობაიროც გაიხსნება. ასე აეწყო: ძლიერი სისხლის ბანკი ძლიერ ლაბორატორიას შექმნის, ძლიერი ლაბორატორია ძლიერ საავადმყოფოს, ძლიერი საავადმყოფო ძლიერ ქირურგიულ და სამშობაირო ბლოკს.

რამდენიმე დღის წინ კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი პროექტის პრეზენტაცია მოხდა. თავდაპირველად პროექტი პოლანდიურ მხარესთან ერთად "აი-სი" ჯგუფს უნდა განეხორციელებინა. ხოლო კლინიკა სისხლის ბანკის შენობაში ნაქირავებ ფართში განთავსებულიყო. კლინიკაში თანხის ნახევარი, გრანტის სახით, პოლანდიურ მხარეს უნდა ჩაედო, ნახევარი – ქართულს. პროექტის განხორციელება დაიწყო, თუმცა, ქართულმა კომპანიამ ვალდებულების შესრულება ვერ შეძლო. კრახისთვის განწირულ პროექტს გაჭირვების ტალღისად ნატალია კვანტალიანი მოველინა, რომელმაც ქართული მხარისგან ვალდებულებაც შეისყიდა და წილიც, თანამშრომლობა კი მას შემდეგ შედგა, რაც პოლანდიელებმა დაინახეს, რომ ნულიდან დაწყებულ საქმეს ქართველმა ბიზნესმენებმა საკმაოდ სოლიდურ თანხებთან ერთად დიდი ენერჯია, შრომა და ბევრი უძილო ღამე შეაღწია. შედეგად, მსოფლიო ათეულში შემავალი პოლანდიური ლაბორატორიის ორი დამფუძნებელი, დღეს ამ კლინიკაში 15-15 %-ით მოწოდებები არიან. მათ ლაბორატორიაში კი ამჯერად 10 000 ტესტი ტარდება.

აღსანიშნავია, რომ სისხლის ბანკის მომსახურებით ოთხმოცამდე საავადმყოფო სარგებლობს და 24 საათიანი გრაფიკით მუშაობს.

ნატალია კვანტალიანი სისხლის ბანკის და ქართულ-პოლანდიური კლ-

ინიკის დამფუძნებელი:

"ყოველთვის ჯანსაღი კონკურენციის მომხრე ვარ, პრობლემები და დაბროკოლებები, როგორც წესი, არასოდეს მაშინებს. ამ საქმეს ხელი ერთადერთი მიზნით მოგივიდე, საქართველოს, ჩემს ქვეყანას ჰქონოდა ევროსტანდარტების შესაბამისი სისხლის ბანკი. ექვს ადარ ეფიქრება იმაზე, ოპერაციის დროს საჭირო დონორის სისხლი პრობლემას ხომ არ შეუქმნის. დღეს უკვე საერთაშორისო ISO სერტიფიკატს ვფლობთ. თუმცა მანამდე იყო რთული და საინტერესო 4 წელიწადი. დონორის სისხლზე მოთხოვნა მაღალია, რუსურსი კი დიდი არ არის. ამიტომ, რაც მეტი სისხლის ბანკი იქნება, უკეთესია. ყოფილი სპორტსმენი ვარ, ამიტომ დასახულ მიზანს ყოველთვის ვაღწევ. ერთადერთი, რაც მინდა,

მაღალი დონის სპეციალისტები, უმაღლესი დონის აპარატურა და ევროსტანდარტების ხარისხის კლინიკა.

მინდა, ჩემს საყვარელ სამტრედელს კიდევ ერთხელ მოვეფერო და დავპარდე, რომ უახლოეს პერიოდში დაგეგმილი მაქვს, რაიონში გავხსნა სისხლის ბანკის რეგიონალური ცენტრი, რომელიც ალტურვილი იქნება თანამედროვე სამედიცინო აპარატურითა და კომპეტენტური, კვალიფიციური სპეციალისტებით, კლინიკა კი მთელ დასავლეთ საქართველოს მოემსახურება. იგი უამრავი ადამიანისთვის მასშველი რგოლის ფუნქციას შეასრულებს. დარწმუნებული ვარ, რომ ჩვენი მომსახურებით, ხარისხით და ფასით მომხმარებელი კმაყოფილი დარჩება".

ილია შოხვა

ამას წინათ, "ჯეოპოსიტივლის" მოზრდილი პოლიტიკის მიმდებარე ტერიტორიაზე ერთი ახალგაზრდის მობილური ტელეფონით საუბარს შევესწარი, – ბიჭო, ძეგლი რომ დგას, ვიდაც კაცის, გულზე რომ ხელი უდევს, ე. იქ გელოდებიო. მოგვიანებით ფეისბუქ-სივრცეში ქუთაისელი ახალგაზრდები იკვლევდნენ, ვისი შეიძლება ყოფილიყო ის უწარწერო ბიუსტი, რომელიც სამტრედიის ცენტრში მდებარეობს. "ალბათ, კარდიოლოგია სამტრედიისში", ფიქრობდა "პოსტის" ავტორი. ძალიან ბევრი არათუ ჩვენი თანატოლები, არამედ, სამტრედიისში სხვა ქალაქიდან სტუმრად მისული ადამიანი გაიკვირებებს, რატომ არა აქვს წარწერა იმ ადამიანის ბიუსტს, რომელიც სამედიცინო დაწესებულების წინ მდებარეობს? რამდენიმე წლის წინ მართლაც გაჩნდა ბიუსტზე ოქრო-

ოსფერი ასოები, მაგრამ წვიმამ თუ ქარმა ისინი ჩამოიშალა. ამჯერად უწარწერო ბიუსტი გვიდგას, კვარცხლბუკს ხშირად სარჩევნო სტენდის მისიას ვაკისრებთ და პოლიტიკოსთა სახეებით ვჭრელებთ, არჩევნებამოვილილ ქალაქში ამ პლაკატების ჩამოხვევა პოლიტიკოსებს ავიწყლებათ. რამდენიმე თვის წინ თეთრ ხალათში გამოწყობილი სამედიცინო დარგის მუშაკები თავადვე ასუფთავებდნენ პლაკატებით აჭრულეულ კვარცხლბუკს. არადა ბედის ირ-

ნახია დაამთავრა. ხარკოვის უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ სწავლა ჟნევის უნივერსიტეტში გააგრძელა.

1913 წელს, სანტ-პეტერბურგში, პირველად ისტორიაში, წარმატებით გაკურა აორტის აღმავალი რგალის ჭრილობა – შეძლო შიგ გულში ტყვიით დაჭრილი, აორტაგაგლეჯილი ადამიანის გადარჩენა. მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე ავტორიტეტული სამედიცინო გამოცემა "ტექსას ჰართ ინსტიტუტ ჯორნალი" სტატიაში სათაურით "იუსტინე ჯანელიძე და დაზიანებული აღმავალი აორ-

ტის პირველი წარმატებული ოპერაცია", ქართველ მეცნიერს აღიარებს მეოცე საუკუნის გულის ქირურგიის პიონერად და ყოველივე ამას დოკუმენტურად აფიქსირებს. იუსტინე ჯანელიძე იყო საბჭოთა კავშირში გადაუღებელი მედიცინის, როგორც ცალკე სამედიცინო-პრაქტიკული დარგის დამაარსებელი. ევროპაში ერთ-ერთ უდიდეს, ლენინგრადის გადაუღებელი ქირურგიის ინსტიტუტს მისი დამაარსებლის – ი. ჯანელიძის სახელი ეწოდა. ის ავტორია ფუნდამენტური სამედიცინო შრომებისა. არჩეული იყო პეტროგრადის სამედიცინო ინსტი-

ტუტში პროფესორად, იყო საბჭოთა კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი.

მას ერთხმად აღიარებენ ომის შემდგომი ქირურგიის მეთაურად, მიიწვევენ კაცობრიობის ისტორიაში ერთ-ერთ უდიდეს ქირურგად. ი. ჯანელიძე გარდაიცვალა 1950 წელს, გამოასვენეს სამხედრო-სახლგაო სამედიცინო აკადემიის შენობიდან. 18 გრადუსამდე ყინვაში, 8 კილომეტრის მანძილზე ცხედარს ზღვა ხალხი მიაცილებდა ფეხით. დაკრძალეს მეცნიერების რუსი კორიფეების – მენდელეევისა და პავლოვის გვერდით.

**84 წლის
ქარბაჯონი
მაცაჩეხერის
ლიან რაგებში
ჩაოჯახდა**

დაახლოებით ერთი კვირის წინ, თბილისი-ბათუმის ჩქაროსნულ მატარებელს ქალბატონი ლიანრაგებში ჩაუჯარდა. იგი 84 წლის ცილა ჯანაპია აღმოჩნდა. მიცვალებული ნათესავმა ამოიცილა.

ადგილზე იმყოფებოდნენ პოლიციისა და რაიონის ხელისუფლების წარმომადგენლები. როგორც შინაგან საქმეთა სამინისტროს იმერეთის რეგიონის პრესსამსახურიდან იტყობინებიან, სისხლის სამართლის საქმე 115 მუხლითაა აღძრული, რაც თვითმკვლელობამდე მიყვანას გულისხმობს.

აღსანიშნავია, რომ სამტრედიის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ბოლო დროს განხორციელდა რეინიგების გადასასვლელებზე მომხდარი საგზაო შემთხვევები.

ვის აწყობს ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები?

6064 ნა60ტაჰ3010

2012 წლის პირველი ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებიდან 2 წელი და 5 თვეა გასული. მომდევნო მესამედიანად ორ წელიწადში ნაკლები დრო რჩება. თუმცა, ქვეყანაში უკვე აქტიურად ახსენებენ ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნებს. თუმცა აქტიურება ხდება როგორც პოლიტიკურ, ასევე, აპოლიტიკურ წრეებში. ამომრჩევლის უდიდესი ნაწილი საერთო აზრზე, განსხვავება მხოლოდ იმაშია, რომ ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნებით დაინტერესებას ზოგი ხელისუფლებას, ზოგიც კი ოპოზიციას აბრალებს. აღნიშნული თემის ირგვლივ სასაუბროდ “სამტრედიის მაცნე” სამტრედიის მოქმედი პოლიტიკური პარტიების ლიდერებს დაუკავშირდა, ასევე დაინტერესდა რამდენიმე რიგითი ამომრჩევლის პოზიციით.

ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნებით პრობლემების მოგვარების დანქარებას სერიოზულად არ უყურებს “რესპუბლიკელი” იმედა გოგავა. მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრი ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნების ჩატარების ვერც ფონს და ვერც აუცილებლობას ხედავს: “პოლიტიკური სიტუაცია, ვფიქრობ, მეტ-ნაკლებად სტაბილურია. რა თქმა უნდა, პრობლემები არის, მაგრამ, მჯერა, ხელისუფლება თავს ღირსეულად გაართმევს. არ გეთანხმებით, რომ ვადამდელი არჩევნების თემა აქტუალურია. აქტუალური საქმის კეთება, დანარჩენი პოლიტიკური საკულისციის თემად მიმჩნია. ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნებს საერთო არა აქვს სამართლიანობის აღდგენასთან. საქართველოს მოქალაქეებმა 2012 წელს პარლამენტი 4 წლის ვადით აირჩიეს. მან ამომრჩევლის ნება უნდა შეასრულოს, თუმცა, ვადამდელი არჩევნებით რაიმე პრობლემის მოგვარება დანქარდეს, სწორად არ მიმჩნია. 2016 წლისთვის არ გამოვრცხვავ, ქვეყანაში სულ სხვა პოლიტიკური ლანდშაფტი იყოს. ვგულისხმობ იმას, რომ არასაპარლამენტო ოპოზიცია პლუს “თავისუფალი დემოკრატები” და “ნაციონალური მოძრაობა” ის პოლიტიკური ძალებია, რომლებსაც შეუძლიათ, მინიმუმ, ორ ბლოკად ჩამოყალიბდნენ. ასე რომ, მივიღეთ საკმაოდ მსხვილი პოლიტიკური ჯგუფები, რომლებსაც შეუძლიათ ხელისუფლებას საკმაოდ დიდი წინააღმდეგობა გაუწიონ. არ არის გამორიცხული, რამდენად შეძლებს 2016 წელს კოალიცია ერთობის შენარჩუნებას. ამ უკანასკნელის შესანარჩუნებლად კოალიციას მძიმე და მნიშვნელოვანი გარდაქმნების გატარება სჭირდება. ამისთვის კი კოალიცია უნდა განხდეს დემოკრატიული, კოალიციაში ყველა პარტიის წევრისთვის სამართლიანობის განცდა უნდა იყოს სრული პოლიტიკური თანხვედრა ყველა მნიშვნელოვან საკითხზე. ესენია: საგარეო პოლიტიკა, თვითმმართველობა, ლიბერალური დემოკრატია.

ვადამდელი არჩევნები რომ ჩატარდეს, ამაზე პარლამენტმა უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება. როგორ ფიქრობთ, კოალიციიდან შესული დეპუტატები ამას ხელს აუწყებენ? რაც შეეხება ოპოზიციას, ძირითადად “ნაციონალები” – დიდი ეჭვი მაქვს, რომ ამ გადაწყვეტილების მომხრეები გახდნენ. ასეთ შემთხვევაში მათგან, მინიმუმ, ნახევარზე მეტი პარლამენტში საკუთარ თავს ვერ იხილავს. ამდენად, მე პირადად ამის პრაქტიკულად განხორციელება არ მიმჩნია და ვერც ამის ფონს ვხედავ.”

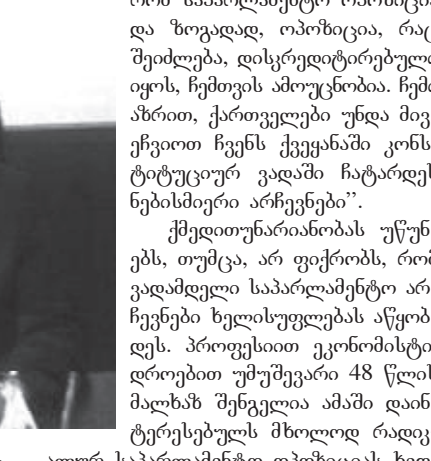
ხელისუფლებამ ძალაუფლება რომ გაიხანგრძლივოს, ამაში ერთ-ერთ გამოსავალს ოპოზიციური პარტიის რაიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარე ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნებს მიიჩნევს. თუმცა, ემზარ შუბლაძე თვლის, რომ თეორიულად დასაშვებია პრაქტიკულად განხორციელება შეუძლებელია: “რაც შეეხება ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნებს ეს, პირველ რიგში, აწყობს ხელისუფლებას. იმიტომ, რომ 2 წელიწადი მეტია ხელისუფლებამ არიან და ვერაფრის კეთება შეძლეს. ვგულისხმობ იმ დაპირებებს, რასაც ისინი მოსახლეობაში გასცემდნენ. უფრო მეტიც, ქვეყანა როგორც ეკონომიკური კუთხით, ასევე პოლიტიკურად უკან მიდის. თუ ადრე ცოლები მიდიოდნენ თურქეთ-

ში, ახლა ქმრებიც დაემატენ, ან პირიქით. მთელი ოჯახია საზღვარგარეთ სამუშაოს საძებნელად წასული. საკვალაოა ლარის კურსის მდგომარეობა. ვინაიდან ეს პირდაპირ კავშირშია ეკონომიკურ განვითარებასთან. აქედან გამომდინარე, ხელისუფლება ფიქრობს, 2014 წელს ადრე უფრო უარესი რეიტინგი დაუდგება, საბოლოო ჯამში კი ამ მდგომარეობას ვერ გამოასწორებს. სიტუაცია რომ გაუმჯობესდეს, ამას სჭირდება სხვა პოლიტიკური ნება, არ უნდა წარსულში ქეკვა. დღევანდელმა ხელისუფლებამ იცის, რომ 2016 წელს არჩევნების შემთხვევაში სერიოზულად დამარცხდებიან. ამდენად, ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები არის ერთ-ერთი გამოსავალი, მაგრამ ეს არის თეორიულად დასაშვებია, ხოლო პრაქტიკულად შეუძლებელი. აქვე დავამატებ, რომ “ნაციონალური მოძრაობა” ყოველთვის მზად არის, მონაწილეობა მიიღოს არჩევნებში. ჩვენ მოსახლეობასთან კავშირი არ შეგვიწყვეტია.”

ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნების ჩატარებას თეორიულად ეწინააღმდეგება ემზარ შუბლაძის თანაპარტიელი და ერთ ნიკოლეიშვილი დარწმუნებულია, რომ ხელისუფლებას აქვს მოტივი, დანიშნოს ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები: “თუკი ამ იდეას, რასაც ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები ჰქვია, კულუარულად მაინც განიხილავს ხელისუფლება, აშკარად პრობლემებს შეხედავენ როგორც საკუთარ გუნდში, ისე, ზოგადად. ქვეყანაში. ვგულისხმობ ძალიან ბევრ შეპირებას, რაც მათ გულუხვად გასცეს 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების წინ და რითაც მოვიდნენ ხელისუფლებაში.

ჩემი სუბიექტური აზრია, თუკი ხელისუფლებამ კონსტიტუციურ ვადაში ჩაატარა საპარლამენტო არჩევნები, 2016 წლის პარლამენტი მრავალფეროვანი იქნება და მმართველი კოალიცია, ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარე, უმრავლესობით მართლაც ვერ მოგვეკვლინება. ხელისუფლებას უდავოდ აქვს მოტივი, დანიშნოს ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნები და შერჩენილი ავტორიტეტი გამოიყენოს უმრავლესობის მოსაპოვებლად. თუმცა, რატომ მიიღებს ვეცლა ხელისუფლება იქითგან,

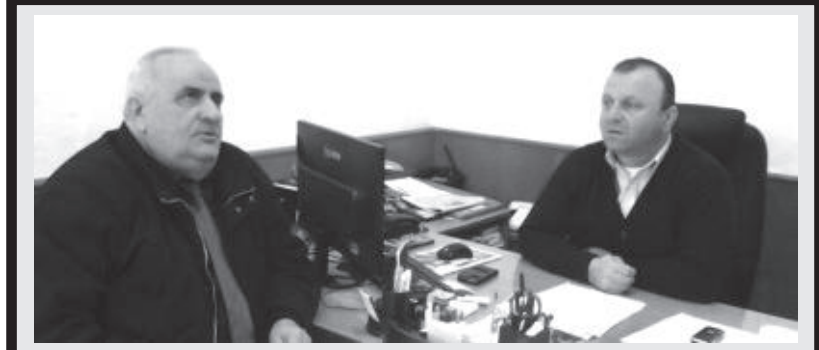
რომ საპარლამენტო ოპოზიცია და ზოგადად, ოპოზიცია, რაც შეიძლება, დისკრედიტირებული იყოს, ჩემთვის ამოუცნობია. ჩემი აზრით, ქართველები უნდა მიეჩიონ ჩვენს ქვეყანაში კონსტიტუციურ ვადაში ჩატარდეს ნებისმიერი არჩევნები.”

ას. იმიტომ, რომ მათი რეიტინგი უფრო დაბლა მიდის. დარწმუნებით შემოდილა, ვთქვა, ვადამდელი არჩევნები არ უნდა აწყობდეს ხელისუფლებას. მართალია, ისინი იმდენ ხმას ვერ მიიღებენ, რაც 2012 წლის 1-ლ ოქტომბერს მიიღეს, თუმცა არც იმის საშიშროება აქვთ, სხვა ძალამ გაიმარჯვოს 2016-ში.”

ოპოზიციის აზრს არ იზიარებს ნუგზარ ჯაბაბია. უახლოეს წარსულში პარტია “ქართული ოცნება – დემოკრატიული საქართველოს” რაიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარის ხელისუფლება ვადამდელი არჩევნებისაკენ არ უნდა მიიღებოდეს. უფრო მეტიც, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე იმედიანია, როცა ამბობს, რომ 2015 წელი გარდამტეხი და მნიშვნელოვანი წელი იქნება ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკური და პოლიტიკური განვითარების კუთხით.

“კონსტიტუციით განსაზღვრულ საპარლამენტო არჩევნების პერიოდში პოლიტიკური პარტიის რეიტინგი რამდენად აიწვეს ან დაიწვეს, ამის მიხედვით თუ არჩევნები ვატარებთ, კარგად ყოფილა ჩვენი საქმე. – “სამტრედიის მაცნესთან” კომენტარში ასეთ შეფასებას აკეთებს 2008-2012 წლების მოწვევის პარლამენტის დეპუტატობის კანდიდატი ჯონი ნადირაძე და იქვე დასძენს, – მაგრამ, რადგანაც კონსტიტუციამ განსაზღვრულია, რომ საპარლამენტო არჩევნები უნდა ჩატარდეს გარკვეულ ვადებში. ვეცლამ კეთილი ინებოს, დაემორჩილოს კანონს და მოითმინოს ვადის მოსვლამდე. მე ვფიქრობ, რომ ეს არის ხელოვნურად ატეხილი ხმაური. მე, როგორც რიგითი მოქალაქე, ვიტყვი, უშუ-

საქველმოქმედო კონსტიტუციური არჩევნების პრინციპების დონორული ინიციატივა

თემურ წიკლაური, ვახტანგ ტატიშვილი, ნუგზარ კვამალი, ბესო კალანდაძე, ბიძინა მახარაძე, ნუგზარ ერგემიძე, პაატა თედიაშვილი, მკაე ქაჯაია, ზურა კობეზაძე და ზურაბ ჩინჩალაძე 3 მარტს, დედის დღეს სამტრედიელს განსაკუთრებულად სასიამოვნო კონცერტის გამართვას სთავაზობენ. ამის შესახებ ცნობილი სულ რამდენიმე დღის წინ გახდა, როცა ანსამბლების “იუმორინას”, “ივერიას”, “ვია 75-ის” პროდუქციის თამაზ ქაჯაია სამტრედიის ჩამოვიდა და მუნიციპალიტეტის გამგეობაში ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან შეხვედრა გამართა.

თამაზ ქაჯაია ასოციაცია “ჯადოსნური ხმების” დირექტორია. მას და მის მეგობრებს გააჩნიათ კეთილი მიზანი, საქართველოს ყველა კუთხეში გამართონ საქველმოქმედო კონცერტები და შემოსული თანხით განსაცდელში მყოფ ხელოვანებს დახმარება გაუწიონ. მომდერალ ეთერ კაკულაის მხარდასაჭერად ზემო იმერეთში მათ უკვე გამართეს ღონისძიებები, ამჯერად დასავლეთ საქართველოს ბარში ყველა თაობის მამულებელს მათთვის საყვარელ ესტრადის მსახიობებს შეახვედრებენ.

თამაზ ქაჯაია, ასოციაცია “ჯადოსნური ხმების” პრეზიდენტი: “თითქმის მთელი საქართველო შემოვიარეთ. არ შემიძლია, განსაკუთრებულად არ გამოვიყო იმერეთის გულგან მასპინძლობა. ყველგან სიყვარულითა და პატივისცემით გვეგებებიან. იცხება საკონცერტო დარბაზები მონატრებული სიმღერების მოსასმენად. 3 მარტს სამტრედიის ჩამოსვლას ვგეგმავთ. ეროსი მანჯგალაძის სახელობის კულტურის ცენტრში, გვირდებით, არნახულ სადამოს მოგიწვობთ. სამტრედიელთა დამოკიდებულება უკვე შევიგრძენი. არ ვაჭარბებ, უზომოდ დიდი ყურადღებითა და გულისხმიერებით შეგვხვდა მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობა, აშკარად დიდი მხარდაჭერა ვიგრძენით თითოეული მათგანისაგან.”

3 მარტს ქართული ესტრადის ვარსკვლავების მონაწილეობით კონცერტის ბილეთები წინასწარ გაიყიდება, შემოსული თანხის ნაწილი მომდერალ ეთერ კაკულაის დახმარების ფონდში გადაირიცხება.

ბიბლიოთეკა მომავალ თაობაში პატრიოტულ სულივითებას აღვიძებს

ნათია ნახვლეტიშვილი

ბიბლიოთეკის ბიბლიოთეკის კულტურული მისია აკისრია, ეს ადგილი ინტელექტუალთა თავშესაფარის კერად დიდი ხანია იქცა. მართლაც, სამართლიანად შეიძლება თავეს გამოვლავლო ბიბლიოთეკის მისიონერული მოადგილე, რომელიც განათლებულმა ადამიანმა კრავიშვილმა, ბიბლიოთეკის მონაწილე რომ მომიჯა, უდიდესი საპროგრამო მონაწილე თქვენთანო. ამჯერად ტრადიციული სტრუქტურის და მეთოდების თავშესაფარის მთავარი მისია წმინდა და ვითარებაში სხვების დროსადმი მიძღვნილი ღონისძიება იყო.

უკვე მერამდნე შეხვედრას, მთავარი მომსახურებელი, „სამტრედიის მაგნე“ პასუხისმგებელი მდივანი, ლევან გაბუნიანი. როგორც ყოველთვის, ამჯერადაც მისი მოხსენება აკადემიური იყო:

„საქართველოს მორწმუნეებულ მეფედგოვალთა შორის დავით აღმაშენებელს განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს. 16 წლისა გამეფდა, დაიწყო აღმობრუნებლად მშენებელი დავითისა. დავითი ისტორიაში შევიდა, როგორც უდიდესი რეფორმატორი, ბრძენი, პოლიტიკოსი, რომელმაც ქვეყანა გააერთიანა. არ მაქვს პრეტენზია, ამომწურავად ვისაუბროთ ამ ღმერთაცის მორწმუნეობის შესახებ“. – აღნიშნა წამყვანმა და ისაუბრა რუის-ურბნისის საეკლესიო კრების მნიშვნელობაზე, ამ კრების განხილვით, უდიდესი სასულიერო პირები ეკლესიას ჩამოაშორეს და მათ ნაცვლად ღირსეულნი დაადგინეს. მეფის მიერ მუდმივად მხედრობის, რეგულარული ჯარის შექმნა დიდგორის ველზე „ძღვევა საკვირველით“ დასრულდა. წამყვანმა დანახვებით ისიც აღნიშნა, რომ ვაიქაროველებმა მიმდინარე საუკუნის დასაწყისში დიდგორის მემორიალი გაძარცვეს. აღნიშნა ისიც, რომ საზოგადოებაში მომწიფდა აზრი, 2025 წლისათვის დავითის გარდაცვალებიდან 900 წლისთავის აღსანიშნავად, მეფის 11 მეტრიანი ძეგლი დაიდგას, რომლის გვირგვინიც იქნება ოქრო ცურვილი. თავისი გამოსვლის ბოლოს მან დიდი მადლობა გადაუხადა ბიბლიოთეკის ხელმძღვანელობას, მის თანამშრომლებს და განსაკუთრებულად სამკითხველო დარბაზის მთავარ ბიბლიოთეკარ რუსეო კახიანს და საინფორმაციო-ანალიტიკური განყოფილების ხელმძღვანელს, ინახელა ლევაშვილს.

დავითის სახელოვანი მორწმუნეობის ეტაპები გაიხსენეს მოსწავლეებმა, მხატვარ-კარიკატურისტმა, ასევე ჩვენმა უმცროსმა კოლეგამ შოთა პაპავამ, ქეთევან აბრამიშვილმა, ნინო აბრამიამ, ბესო კახიანმა, თამუნა სანიციემ, მარიამ აბრამიშვილმა, ელენე ჩუბინიძემ, შოთა კანდელაკმა, მარიამ ჩხაიძემ, ქრისტინე ივანიძემ და ნიკოლოზ კურდელიამ.

უკვე სტუდენტია, მაგრამ ბიბლიოთეკასთან მეგობრობის დასტურად ღონისძიებაში მიიღო მონაწილეობა ბექა ფოცხვერიამ, რომელიც დავითისადმი მიძღვნილი საკუთარი ლექსით წარსდგა პუბლიკის წინაშე, რის გამოც ბიბლიოთეკის დირექტორის, ლამარა დუნდუას განსაკუთრებული მადლობა დაიმსახურა.

დარბაზში შეკრებილ აუდიტორიას ზვიად გამსახურდიას მიერ 1990 წელს ქუთაისში, ლადო მესხიშვილის თეატრში წაითხილი ლექსიდან „გელათის აკადემიის სულიერი იდეალები“ მოკლე ამონარიდები გააკვირვა.

ბიბლიოთეკის დირექტორის მოადგილემ, მზია ჩხვიაძემ წაითხა დავით აღმაშენებლის ანდერძი.

შესანიშნავად გააღამავეს ღონისძიება მოსწავლეებით მერი ტკეციერიას მოსწავლეებმა. ანსამბლ „ჩანგი“ მერე თაობის წევრებმა ანი და გიორგი ჯღამაძეებმა.

წმინდა დავით აღმაშენებლის საკათედრო ტაძრის მოძღვარმა დეკანოზმა ანტონმა (ვაშაკიძე) ბრძანა, ამ ადამიანებს რომ ვუსმენ, ილიას უკვდავი სტრიქონები მახსენდებთ: ჩემო კარგო ქვეყანა, რაზედ მოვიწყენიაო. მისი თქმით, დავით აღმაშენებლის სახელის ხსენებაც ერთგვარი პედაგოგიკა და მოძღვრებაა. „წმინდანი არის ის პიროვნება, რომელიც თავისი ძალისხმევით, დახარჯულობით, ქრისტეობით შემაერთებოდა. ღვთისადმი ერთგული სიყვარულითა და თავდადებათ, ამ დაცემულ ბუნებას სძლევს ღვთაებრივი მადლით, ეკლესიური ცხოვრებით და თავის პიროვნებას განამშვენებს და მოამზადებს ისე, როგორც ეს პავლე მოციქულის ერთ-ერთ ეპისტოლეში წერია: „თქვენ ხართ ტაძარი სულისა წმინდისა, თქვა ღმერთმა. დავემკვიდრო და მოვიქცევი თქვენს შორის.“ ანუ ამ ადამიანმა, თავისი სულისა და სხეულის ერთობლიობა, პიროვნული მთლიანობა სრულიად მიუძღვნა ღმერთს“.

პროფესორმა ამირან ნიკოლეიშვილმა ასევე სამადლობელი სიტყვები უთხრა ღონისძიების ორგანიზატორებს. თავის გამოსვლაში მან აღნიშნა ასევე: „სახელმწიფო რეალობაში სარდალი იყო სულა. აი ამ, სულასაგან მოყოლებული, მსოფლიოს სამხედრო წრობა საომარ

მოქმედებების დროს იყო სტანდარტული. ეს ლამის 1000 წელს გაგრძელდა. გენოისი უნდა ყოფილიყო ადამიანი, რომ აი ეს წყობა დაერღვინა და დაეძვინდებინა ახალი წრობა, ვიდრე ცეცხლსასროლი იარაღი არ გამოიყენეს, მთ

ელი მსოფლიოს შეიარაღებული ძალები საომარი მოქმედებების ამ წესით სარგებლობდნენ. მსოფლიოს სამხედრო ხელოვნების ისტორიაში ხაზგასმით წერია, რომ ეს ქართველი მეფის, დავით აღმაშენებლის მეთოდია.“

საინტერესო ინიციატივით გამოვიდა პოეტი თემურ ჯულაყიძე: სურვილი მაქვს, სრულიად საქართველოს მასშტაბით გაფორმდეს: დავითის „გალობანი სინანულიანი“ ყოველი ჩინოსანის წესდება იქცეს. არ უნდა იყოსო ქვეყნის ხელმძღვანელობა, თუ სისხლივით უღვრის არ გაქვს გათავისებული „გალობანი სინანულიანი“.

საგუთარი ლექსებით წარსდგინა აუდიტორიის წინაშე პოეტები თემურ ჯულაყიძე და თამარ რაზმაძე.

ვერც ერთი გაკვეთილი ვერ მისცემს ისეთ ცოდნას ახალგაზრდებს, როგორც დღეს, ამ აკადემიური ღონისძიებ

საგუთარი ლექსებით წარსდგინა აუდიტორიის წინაშე პოეტები თემურ ჯულაყიძე და თამარ რაზმაძე.

ვერც ერთი გაკვეთილი ვერ მისცემს ისეთ ცოდნას ახალგაზრდებს, როგორც დღეს, ამ აკადემიური ღონისძიებ

ით მიიღეს“. ამ სიტყვებით დაიწყო საუბარი იურისტმა ლალი თადუმაძემ.

„დავით აღმაშენებელი იმიტომ იყო ფენომენალური მოვლენა, რომ სახელმწიფოებრიობა შექმნა. ინსტრუმენტები, რომლებიც დავით აღმაშენებელმა შექმნა, მერე შემოვიდა ევროპაში. მსტორები ანუ „ყურმიდებულები“ დღეს რამდენად ზნეობრივ მორალურ ასპექტში გადაწყვეტილი რამ არის, ღმერთმა უწყის, მაგრამ თურმე სახელმწიფოსათვის ეს აუცილებელია. დავითი სხვა მეფეებთან განსხვავებით იმიტომ გადასაყურებული მოვლენა, რომ ქართული სახელმწიფო შექმნა. ძალდატანება დასჭირდა ამას და მორწმუნე მეფემ კარგად იცოდა, რომ ბაღვაშების გვარის ამოწყვეტა სახელმწიფოსათვის აუცილებელი იყო. იმიტომაც გაამართლა ისტორიამ იგი. იმიტომ, რომ ბაღვაშები სახელმწიფოებრიობას ეწინააღმდეგებოდნენ და არა პიროვნულად დავითს. 400 წლის მერე უწოდა ერმა მას აღმაშენებელი. არ ვიცი დავით აღმაშენებლის კაცური გემოვნება, მაგრამ ათრაქან შარა

დნის მე მისი მეორე ცოლი რამდენად ლამაზი იქნებოდა მარიამთან შედარებით, ეს ზუმრობით ვამბობ, სხვა საკითხია, მაგრამ პოლიტიკური ნაბიჯი გადადგა ამ ქორწინებით მეფემ“.

ღონისძიებას მონაწილეობა მისაუბრა აღმაშენებლის ღვაწლზე და აღნიშნა:

„ყველა მნიშვნელოვან თარიღს ემსაუბრება ბიბლიოთეკა. ჩემი თანამდებობით უხეშად ვსარგებლობ და მინდა, ყველა სოფლის ბიბლიოთეკა ასე გამოცოცხლდეს. დღეს, როცა ტექნიკური ცივილიზაცია, კომპიუტერი ჯიბრში უდგ

ას წიგნს, ასეთი ახალგაზრდების, პატარების შემოკრება გვირავს საქმეა. მადლობას გიხდით ყველას. ქართველ მეფეთა ბრწყინვალე დინასტიაში გვირგვინია დავით აღმაშენებელი, მეფე, ხელოვანი სახელმწიფოს მართვაში, ბრძოლაში, სულიერებაში, უსურვეს საქართველოს, როგორც დავითის დროს იყო ტერიტორიულად, სულიერად, სახელმწიფოებრივად ძლიერი, ასევე ყოფილიყოს მომავალში. ტოლერანტი იყო დავით აღმაშენებელიც, მაგრამ არა სახელმწიფოსთვის სახიანოდ, დღეს ბევრ ბინძურ რაღაცას გვახვევენ თავზე და ამას ტოლერანტობას ეძახიან, ქართველს არ ეკადრება და მოდით, ნუ ვიკადრებთ“.

ღონისძიების ბოლოს ბიბლიოთეკის დირექტორმა, ლამარა დუნდუამ კიდევ ერთხელ მოუხადა მადლობა ყველა მონაწილეს, სტუმარს და აღნიშნა, რომ წინათან მომავალი თაობის ურთიერთობას ალტერნატივა არა აქვს.

სახელმწიფო 3. 0.

ასე ჰქვია პროექტს, რომლის წარმომადგენლებიც მალე სამტრედიისში შემოვლენ. მასში, ძირითადად, ახალგაზრდები არიან დაკავებულნი, რომელთა მიზანია, საკუთარ (მშობლიურ) ქალაქებში სასაქონლო ცვლილებები განახორციელონ.

სამტრედიისში პროექტის წარმომადგენლები მეღაურის საჯარო სკოლის ყოფილი მოსწავლეები ბექა ფოცხვერია და ზურაბ დვალაძეები არიან.

წლების წინ მეღაურის საჯარო სკოლის პედაგოგმა, ქალბატონმა ლიკა პატარიძემ ბექა ფოცხვერია საკუთარი ლექსებით რედაქციაში მოიყვანა. მალე ბექა და მისი ლექსები მკითხველმა გაიცნო. შემდეგ, მუნიციპალიტეტის ბიბლიოთეკის სამკითხველო დარბაზში განმარტოებით, საათობრივ მქალაქში ცოდნასმოწვევით ახალგაზრდა, სა

მკითხველო დარბაზის მთავარმა ბიბლიოთეკარმა, ქალბატონმა რუსუდან კახიანმა შეაძინა და საბიბლიოთეკო ღონისძიებებში ჩართვა შესთავაზა ახალგაზრდას, რაზედაც იგი სიამოვნებით დათანხმდა.

კრეატიული აზროვნებით, ლამაზი ლექსებით ბექამ საზოგადოების ყურადღება დამსახურებულად მიიპყრო, შეგვიძირდა, სტუდენტობის შემდეგაც არ დაგვიწყვებო და სულ ახლახან, ისევ ქალბატონი რუსუდანის მოწვევით, მიიღო მონაწილეობა ბიბლიოთეკაში გამართულ ღონისძიებაში, რომელიც წმინდა მეფე დავით აღმაშენებლის ხსენების დღეს მიეძღვნა.

ბექა ფოცხვერია ამჯერად ქუთაისის აკადემიის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის სამართლისა და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის პირველი კურსის სტუდენტია (სამართლის სპეციალობა). პოუზიან შეყვარებული ახალგაზრდა სწორედ პოუზიის სიყვარულმა დაუკავშირა და დაუახლოვა მველთაძემ ქუთაისში მცხოვრებ ქართული ჯგერაიანი სიტყვისა და ლექსის

ტრედალ თანატოლებს.

ცოტა ხნის წინ ბექამ უნივერსიტეტის ეგვიპტის გამართულ ახალგაზრდა პოეტთა კონკურსში მერე ადგილი დაიკავა. სამტრედიელი ახალგაზრდა პოეტი გაერთიანდა „ქვიშის პოეტების“ წევრია, რომელსაც ქუთაისში და არა მარტო ქუთაისში კარგად ცნობილი ახალგაზრდა პოეტი პაპუნა რევიშვილი უდგას სათავეში.

– გაერთიანდა საღამოებს მართავს დასავლეთ საქართველოს ქალაქებსა და რაიონებში, ივრებს რაიონებში მცხოვრებ პოუზიის მოყვარულთ, რაც ხელს უწყობს ნიჭიერი ახალგაზრდების წარმოჩენას, ერთმანეთთან დაახლოებას და მათ წახალისებას, ჩართულობას აგრეთვე, პროექტში „სახელმწიფო 3. 0.“ პროექტში გაერთიანებული ახალგაზრდების მიზანია (უმტკიცნეულო პროცესებით), მოახდინონ საკუთარ რაიონებში სასაქონლო ცვლილებების განხორციელება. – გვეუბნება ბექა.

მისგან შევიტყვევოთ ისიც, რომ გვეგვას სამტრედიისში ლიტერატურული კლუბის – სალონის დაფუძნებას და ა. შ.

მოკრძალებულ წარმატებას ვულოცავთ ჩვენ ბექას, ვიმედოვნებთ მომავალშიც არაერთხელ მოგვინწყნა წერა მის მიღწევებზე.

ლევან გაბუნიანი

თბაკაპროფილი

გეგმვანი სარეკორდი

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს "სოციალური ინტეგრაციის ხელშეწყობის ქვეპროგრამისა და კავშირ "ბერლიუსის" თანამშრომლობით, სამტრედიის მეთხუთმეტე საჯარო სკოლაში ამუშავდა თეატრალური კლუბი, სადაც მეთხუთმეტე საჯარო სკოლის აღსაზრდელებისა და სენაკის პირველი საჯარო სკოლის თანატოლების საერთო ინტერესის გაერთიანების მიზნით, რეჟისორ გეგა ქურციკიძის მიერ ილია ჯობლაშვილის პიესაზე დაიდგა სპექტაკლი სახელწოდებით "შეცვალე სამყარო".

თავისუფალ დროს ერთად ატარებდნენ ორივე სკოლის აღსაზრდელები. ყოველდღიურად ხვდებოდნენ ერთმანეთს რეპეტიციებზე. საერთო ინტერესებიც გამოიძებნა და მეგობრობისთვის ესეც საკმარისი აღმოჩნდა. ეს საერთო ინტერესი ამჯერად სპექტაკლში გააერთიანეს. პიესაც მათ ასაწყე მორგებული შეიქმნა. თავიდან ჩართვის სურვილი ნაკლებად ჰქონდათ მეთხუთმეტე სკოლაში, თუმცა, უკვე ეს ბარიერიც დაძლეულია. მუშაობა პიესაზე, რომლის დევიზია, მოექცევი მოვასის ისე, როგორც ვინდა მოგექცენ უნ, დასრულდა.

საქმე შერაოდ არ არის, სპექტაკლი ფესტივალებზე წარსადგა. ისიც შეაფასებს პროექტში ჩართული სმ აღსაზრდელების და საჯარო სკოლების მოსწავლეების ერთობლივ ნამუშევრებს და საუკეთესოებსაც გამოავლენს. ეს კიდევ დამატებითი სტიმულია მონაწილეებისთვის. მეთხუთმეტე სკოლაშიც ძალიან მონაწილეები არიან, მით უმეტეს, რომ ჩანაფიქრი გამოუვიდათ.

პროექტისა და სპექტაკლისთვის შერჩეული თემატიკის მხანა, ქველმოქმედებას მიჩვენებს ისწავლონ, რომ ყველას დაეხმაროს, ვინც დაზარალებულია. ამას ჯერ განსახიერებულ როლებით დაიწყებენ, თანდათან კი ცხოვრების წესად ექცევათ, რადგან აქ ვგლანე კარგად იციან დასახმარებლად გაწვდელი ხელის, თანადგომის მნიშვნელობა.

სპექტაკლი ფესტივალებზე წარდგინის წინ სკოლაშივე იქნა ნაჩვენები. ჟიური სამოქალაქო განათლების, აგრეთვე, ინტეგრაციის სფეროს წარმომადგენლის და თეატრმკოდნისგან იქნება დაკომპლექტებული. "ჩვენი და აქედან გამომდინარე, პროგრამის მთავარი მიზანია, არაფორმალური, არასაკოლო განათლებით მოეხმაროს და ჩავრთოს მონარდები სასკოლო ცხოვრებასა და სასწავლო პროცესში. მოგეხსენებათ, ამ სკოლის სპეციფიკა, აქ ცხოვრობენ და იმავდროულად სწავლობენ აღსაზრდელები, რომლებიც განთავსებულია კონფლიქტში არიან. უკვე პიესაზე მუშაობის პროცესშიც ჩანდა მათი დამოკიდებულება სასწავლო დისციპლინების და სასკოლო ცხოვრებაში ჩართვის მხრივ. იგი რამდენადმე გააქტიურებულია. ამის მიზეზად კი ამგვარი აქტიუობა შეიძლება მივიჩნიოთ, რადგან რეპეტიციებზე მონარდები კითხულობენ, საუბრობენ სამოქალაქო განათლებაზე. ითავისებენ როლს, აანალიზებენ, რომ მათი უფლებები მთავრდება იქ, სადაც იწყება სხვისი. თანამშრომლობა ორი სკოლის აღსაზრდელებს შორის, შეგვიძლია ვთქვათ, რომ შედეგა. ორივე მხარე ცდილობს ყველაფერი კარგად გამოვიდეს, ერთმანეთი რომ ასახელონ. პროგრამის მიზანია ისიც არის, რომ საზოგადოებაში ამ სპექტაკლის ნახვის შემდეგ ისინი კი არ შეიცოდოს, არამედ დაინახოს, რომ ეს ბავშვები მოტივირებული არიან და მათაც შეუძლიათ სრულფასოვანად დამკვიდრება საზოგადოებაში. ამ სკოლის აღსაზრდელები მეტ-ნაკლებად იზოლირებული არიან საზოგადოებისგან, მაგრამ ჩვენ უნდა მოვახერხოთ მათი რესოციალიზაცია, თვითშეფასების ამაღლება და სწორედ აქ უნდა ისწავლოს მონარდმა, რომ ის საზოგადოების სრულფასოვანი წევრია." ამბობს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ეროვნული სასწავლო გეგმების დეპარტამენტის ინტეგრაციული განათლების განვითარების სამმართველოს მთავარი სპეციალისტი, ლელა ციტიშვილი.

ამ ყველაფერს წინ უძღოდა ის, რომ ამავე ქვეპროგრამის ფარგლებში სამტრედიელმა და სენაკელმა ბავშვებმა პატარა კონცერტი ჩაატარეს, საიდან შემოული თანხითაც, ქუთაისის 45-ე საჯარო სკოლის სმების პრობლემების მქონე ბავშვებს საჩუქრად მანტილთფონი უწიდა. "ბავშვები, რომლებიც მიჩვენებენ, რომ თავად არიან მიძღვნილი, გაცემაც ისწავლეს. აღსანიშნავია ისიც, რომ თუ აქამდე ამ სკოლის აღსაზრდელები თავიანთი მომზადებული სხვადასხვა ნომრით ცალკე-ცალკე წარდგებოდნენ თანატოლებს წინაშე, ახლა ეს ერთობლივად ხდება." - დასძენს ლელა ციტიშვილი.

თეატრალური ფესტივალის "სიკეთის კეთებიდან სამოქალაქო აქტიუობამდე" დასრულების შემდეგ, ბავშვები არასამთავრობო ორგანიზაცია "ბერიუსის" მიერ მოწოდებულ ბანაკში დაისვენებენ. რეჟისორი გეგა ქურციკიძე ამბობს, რომ ბავშვებთან მუშაობაში გარკვეული სირთულეები არის, როგორც ეს მოსალოდნელი იყო. "მაქსიმალურად ცდილობენ, თავისი შემოქმედებით კუთხეები გაავლიონ და სცენაზე მათი შესაძლებლობები დადონ. მუშაობის პროცესში გარკვეული სირთულეებისთვის მზად ვიყავი, მაგრამ ეს უფრო რთულიც აღმოჩნდა." აღნიშნავს იგი.

ამ ბავშვებს, სპექტაკლში როლები რომ გაინაწილეს, სამყაროს შეცვლა უნდათ. მათ სჭირდებათ იგი კეთილი იყოს. ამბობს კიდევ რიკარდო, მთავარი როლი რომ ანდეს, ანუ კაცი, რომელსაც უნდა შეცვალოს სამყარო, მინდა კეთილი და თბილი იყოს იგი, ბოროტებისა და შურის გარეშე. რამაში ერთ-ერთი მთავარი გმირია. უკვე შესტად იცის, რომ არ იქნება ისეთი, ვის როლსაც ასრულებს. მით უმეტეს, "ეს, დაახლოებით, გამოცდილი მაქვს. იყო ისეთი, როგორც ჩემი პერსონაჟია, წყვედა." შურაც სამყაროს შემცველთა რიგშია. თანადგომის ფასი იცის და იმავეც გრძნობს, სხვებისთვისაც საჭირო რომ არის მისგან თანადგომობა. ამ სპექტაკლში მონაწილეობასაც ამიტომ დასთანხმდა. თუმცა, აცნობიერებს, რომ თუ საკუთარ თავს არ მიხედა, სხვების დახმარებას ვერ შეძლებს. და რა უნდა? უნდა ითამაშოს ისე, რომ ტაში დაუკრან. ეს ახლა, თორემ მერე ასე ცხოვრებასაც ისწავლის!

ტაში კი დაუკრეს! დაუკრეს ყველას, ზურასაც და მის მეგობრებსაც. სამყაროს შეცვლა ვერც ამ სპექტაკლში მოხერხდა, რადგან სწორედ ის მოკვლევს, ვისაც გულით სწავდა, იგი მართლაც შეცვალა. თუმცა დაიწყო კი, დაიწყო სიკეთის კეთებით და შეცდომების მონანიებით, გულწრფელობით და ქვავი დადებული მადლის არა საკუთარი თავისთვის, არამედ სხვისთვის წინ დახედვის სურვილით. შთამბეჭდავი იყო პიესა არაპროფესიონალი მსახიობების შესრულებით, რომლებმაც ისე გაითავისეს იგი,

რომ შეძლეს როლში შესვლა. გამოუვიდათ დაზარალების ეჩვენებინათ, როგორი უნდა იყოს სამყარო, მათ მიერ სიკეთისთვის შეცვლილი და შექმნილი.

პროექტზე მუშაობა კოორდინირებული მიმდინარეობდა განათლების სამინისტროს წარმომადგენლებსა და მეთხუთმეტე საჯარო სკოლის კოლექტივს შორის. სკოლის აღსაზრდელობითი პროგრამების კოორდინატორი ლალი დოლიძე გახლავთ. სოციალური ინტეგრაციის ქვეპროგრამის ტექნიკური მენეჯერი, გოგება ვარდოსანიძე კოორდინატორებთან უშუალო შეხებაშია, დაწერილ იდეას და აქტიუობას აცნობს.

სკოლის დირექტორი, ვია მიეშვილი განსაკუთრებით ვულშემატკივრობდა თავის ბიჭებს. "ვიცილი სკოლაში რაც მზადდებოდა, მაგრამ თუ ასე ღრმა დატვირთვა ექნებოდა და ამხელა შთაბეჭდილებას მოახდენდნენ ჩვენი ბიჭები მათ სწავლად მეგობრებთან ერთად, არ მეგონა. მადლობა ამისთვის მათ და ბატონ გეგას, რა თქმა უნდა, განათლების სამინისტროს წარმომადგენლებთან ერთად." აღნიშნა მან. იმ დღის შთაბეჭდილებაზე კმაყოფილი საუბრობდა მუნიციპალიტეტის გამგებელი ვალერი ფიცხვერია, რომელიც სტუმართა შორის ერთია. დადებით განწყობას ვერ მალავდა მუნიციპალიტეტის საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსის მოადგილე,

რომ შეძლეს როლში შესვლა. გამოუვიდათ დაზარალების ეჩვენებინათ, როგორი უნდა იყოს სამყარო, მათ მიერ სიკეთისთვის შეცვლილი და შექმნილი.

პროექტზე მუშაობა კოორდინირებული მიმდინარეობდა განათლების სამინისტროს წარმომადგენლებსა და მეთხუთმეტე საჯარო სკოლის კოლექტივს შორის. სკოლის აღსაზრდელობითი პროგრამების კოორდინატორი ლალი დოლიძე გახლავთ. სოციალური ინტეგრაციის ქვეპროგრამის ტექნიკური მენეჯერი, გოგება ვარდოსანიძე კოორდინატორებთან უშუალო შეხებაშია, დაწერილ იდეას და აქტიუობას აცნობს.

სკოლის დირექტორი, ვია მიეშვილი განსაკუთრებით ვულშემატკივრობდა თავის ბიჭებს. "ვიცილი სკოლაში რაც მზადდებოდა, მაგრამ თუ ასე ღრმა დატვირთვა ექნებოდა და ამხელა შთაბეჭდილებას მოახდენდნენ ჩვენი ბიჭები მათ სწავლად მეგობრებთან ერთად, არ მეგონა. მადლობა ამისთვის მათ და ბატონ გეგას, რა თქმა უნდა, განათლების სამინისტროს წარმომადგენლებთან ერთად." აღნიშნა მან. იმ დღის შთაბეჭდილებაზე კმაყოფილი საუბრობდა მუნიციპალიტეტის გამგებელი ვალერი ფიცხვერია, რომელიც სტუმართა შორის ერთია. დადებით განწყობას ვერ მალავდა მუნიციპალიტეტის საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსის მოადგილე,

რომ შეძლეს როლში შესვლა. გამოუვიდათ დაზარალების ეჩვენებინათ, როგორი უნდა იყოს სამყარო, მათ მიერ სიკეთისთვის შეცვლილი და შექმნილი.

სკოლის დირექტორი, ვია მიეშვილი განსაკუთრებით ვულშემატკივრობდა თავის ბიჭებს. "ვიცილი სკოლაში რაც მზადდებოდა, მაგრამ თუ ასე ღრმა დატვირთვა ექნებოდა და ამხელა შთაბეჭდილებას მოახდენდნენ ჩვენი ბიჭები მათ სწავლად მეგობრებთან ერთად, არ მეგონა. მადლობა ამისთვის მათ და ბატონ გეგას, რა თქმა უნდა, განათლების სამინისტროს წარმომადგენლებთან ერთად." აღნიშნა მან. იმ დღის შთაბეჭდილებაზე კმაყოფილი საუბრობდა მუნიციპალიტეტის გამგებელი ვალერი ფიცხვერია, რომელიც სტუმართა შორის ერთია. დადებით განწყობას ვერ მალავდა მუნიციპალიტეტის საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსის მოადგილე,

საზრიათა და მონაგზარდავილითა ზაქარია მრედილა

ნათია ნახვლიოვილი

მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახელში საზრიათა და გონებამახვილთა თამაში გაიმართა. თამაშის ორგანიზატორთა მოწოდებას მუნიციპალიტეტის ოთხი სკოლა გამოეხმაურა. 6-ნ მოსწავლეთ დაკომპლექტებული გუნდები ერთმანეთს ინტელექტუალურ ჭიდილში შეერგინენ. მე-8 სკოლის გუნდი "SMART KIDS" კაპიტანი ლექსო მფარაიშვილი, მე-10 საჯარო სკოლის - "ლიდერები" კაპიტანი თეო ზაქარიაშვილი, ოფეციის სკოლა - "იმედი" კაპიტანი სანა ნახვიძე და მე-8 საჯარო სკოლა "ტიტანები" კაპიტანი ნინო ზამთარაძე. თამაშის ორგანიზატორები არიან მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის ახალგაზრდული პარლამენტის ხელმძღვანელი ელიკო ანუგაბი, ზოგადი უნარების წრის ხელმძღვანელი ლია ზაქარიაძე, ისტორიისა და მხარეთმცოდნეობის წრის ხელმძღვანელი მარინა ქართველიშვილი და სკოლა "ცოდნის" ქართული ენისა და ლიტერატურის პედაგოგი ეკა შათირიშვილი.

ავდა, I-II ტურში 10-10 შეკითხვას გასცეს გუნდებმა პასუხი, ხოლო III ტური კაპიტანების შეკითხვებს დაეთმო. თამაში ლაზარე ნინუასა და ქრისტინე კერელიშვილს მიჰყავდა.

რომელი საეკლესიო დღესასწაული ითვლება დღემდე ეკლესიის დაბადების დღედ? - ამ რელიგიურ შეკითხვას, სამწუხაროდ, ვერც ერთმა გუნდმა ვერ გასცა სწორი პასუხი, რის გამოც მამა რომანოზმა (ნინუა) დიდი წუხილი გამოთქვა. შედარებით კარგი ცოდნა გამოავლინეს მოსწავლეებმა გეოგრაფიაში, ქიმიასა და ისტორიაში. კითხვაზე, თუ ვის სახელს უკავშირდება კონფლიქტის მოგვარების არაძალადობრივი ფორმის დამკვიდრება ისტორიაში? მხოლოდ 3-მა გუნდმა უპასუხა სწორად, რომ ეს იყო მაჰათმა განდი.

მომეცით საყრდენი წერტილი და დღემდეწას დადებაც - სამწუხაროდ, ამ სიტყვების აუტორის, არქიმედეს ვინაობა ვერც ერთმა გუნდმა ვერ ამოიცნო.

ბერძნული მითოლოგიის მიხედვით, რისგან წარმოიშვა სიყვარულის ქოლქმერო აფროდიტა? - ამ შეკითხვას იმედი, უპასუხებთ, თინიჯერებო, მამართა ქალბატონმა ლია ზაქარიაძემ მოსწავლეებს. თუმცა პედაგოგს იმედი აქაც გაუცრუვეს. ვენერას ზღვის ქაფიდან დაბადება მათთვის არ აღმო

ჩნდა ცნობილი. კაპიტანების კონკურსში მიღებულ ქულათა და თამაშის საერთო რაოდენობის დაჯამების შედეგად პირველ ადგილზე 17 ქულით მე-10 საჯარო სკოლა გავიდა, მე-8 სკოლამ - 15, ხოლო,

ალექსანდრე თევზაძე. "მადლობა ყველას, ვინც საშუალება მოგვცა დღეს ამ სანახაობის მაყურებლები ვყოფილიყავით. მადლობა ამ ბავშვებს, რადგან მათგან ყველაზე უფრო დიდი სტიმული მოდის სიკეთის კეთებისა. დაუფიქრებია შთაბეჭდილება, რომელიც სხვაგან ალბათ ასეთი არც იქნებოდა." ამბობდა განათლების სამინისტროს ინტეგრაციული განვითარების სამმართველოს წარმომადგენელი, ეკა დგებუაძე. სასკოლო თეატრალური ფესტივალის "N ნოვაცია" ხელმძღვანელმა, მანანა მარჯანიშვილმა დაიწყო იმით, რისი მაგალითიც ცოტა ხნის წინ სცენიდან მისცეს - "მოდით მეც დავიწყო სიკეთის კეთებით" - აღნიშნა მან და "შეცვალე სამყარო" ქუთაისის თეატრალურ ფესტივალზე მიწვეული მეცნიერი ილია ჯობლაშვილი. და რადგან იგი "იუსაიდის" ბავშვთა ფონდის წარმომადგენელიცაა, ამ ორგანიზაციის ეგიდით გამართულ ფესტივალზე მონაწილეობის შემდეგ, არაა გამორიცხული მეთხუთმეტე სკოლა და სენაკელმა ბავშვებმა სპექტაკლი ბერლიუს სცენაზეც ითამაშონ. გარდა ამისა, მანანა მარჯანიშვილის დაფინანსებით, დაიგეგმა ექსკურსია ბაგრატიის ტაძარში, გელათსა და სათაფლიაში. მანამდე კი ერთხმად გადაწყვიტა, სპექტაკლი საფესტივალოდ მოემზადება, რომელიც სულ მალე გაიმართება. ქუთაისის მელიტონ ბალანჩივაძის სახელობის ოპერის დირექტორი თორნიკე მარჯანიშვილი აღფრთოვანებას ვერ მალავდა.

წარმატებული შედეგის იმედი მეთხუთმეტე სკოლაში ყველას აქვს, რადგან აქაური აღსაზრდელებისთვის ძალიან ახლოა ეს თემა და ყველაზე მეტად სჭირდებათ გარემომოწონები მოექცენ ისე, როგორ მოქცევასაც საკუთარი თავისთვის ისურვებდნენ. აქ, ამ კვლევაში ბევრი რამის სჯერათ, უფრო სწორად, სჭირდებათ დღემდეწას სიკეთის, მეგობრობისა და სიყვარულის შემოქმედად. ასეთი უნდა იგი, მათ მიერ შეცვლილი სამყარო, ამბობენ კიდევ სპექტაკლში - "არჩიეთ სამი ადამიანი, დაეხმარეთ მათ, გაუკეთეთ ის, რის გაკეთებასაც ისინი თავად ვერ ახერხებენ, თქვენ კი შეგიძლიათ. შემდეგ თითოეული იმ სამიდან უნდა დაეხმაროს კიდევ სამს და ასე უსასრულოდ... და ასე მარტივად გავრცელდება სიკეთე..."

... იქნებ თქვენც გეცადათ...

ლო, მე-8 სკოლამ - 13 ქულა მიიპოვა. ნახევარფინალური თამაში უახლოეს დღეებში ჩატარდება, მას 9 ქულიანი მაჩვენებლის მქონე ოფეციის სკოლა გამოეთიშა.

ჰხოფესიათა ფსიქოლოგია – ჩოგოხ ვეძებთ მიმახოულებას

ცნობილია, რომ არსებობს 20 000-ზე მეტი პროფესია, რომლებშიც 2-ჯერ მეტი სპეციალობა გამოიყოფა. ზოგმა ადამიანმა, შეიძლება, სკოლის პერიოდ-დან აღმოაჩინოს რომელიმე მიმართუ-ლებისადმი მიდრეკილება. ეს შეიძლება იყოს ტექნიკური, ან ჰუმანიტარული სა-გნებისადმი მისწრაფება. თუ ადამიანს შერჩეული აქვს პროფესია, მისთვის მარტივია, სკოლის დამთავრების შემდეგ, ზუსტად გადაწყვიტოს, თუ რომელ უმა-ღლეს სასწავლებელში უნდა ჩააბაროს. ამის მიუხედავად, სპეციალისტის არ-ჩევას თან ახლავს გარკვეული სირთუ-ლეები, რომლებიც დაკავშირებულია ახ-ალი პროფესიების განხერხდომის და ასევე იმის არცოდნისადაც, თუ რომელი მიმარ-თულება უნდა აირჩიოს, რომელ პროფე-სიას უნდა მიმართო იმისთვის, რომ მო-მავალში დასაქმება შეძლოს. იმისთვის, რომ საქმე გავეითოთ საჭიროა, კარგ-ად დაგვიკვირდეთ ჩვენს მიდრეკილებებს და მივმართოთ პროფესიათა ფსიქოლო-გიას.

1966 წელს, ჯონ ჰენრი პოლანდმა შემოქმედდა პროფესიათა კლასიფიკაცია, სადაც გაერთიანა პროფესიების თეორია პროფესიის არჩევის თეორიასთან. ამ საქმიანობის წარმატებულობაზე მოწმობს ისეთი ფაქტორები, როგორებიცაა ფსიქო-ლოგიური თვისებები, ინტელექტუალები, დამ-ოუადრებელი და მოტივაცია. ტესტის შედეგებიდან შესაძლებელია მიხვდეთ, თუ რომელი ტიპის პროფესია დამინიერებს თქვენში. ხშირ შემთხვევაში საქმე გვა-ქვს შერეულ ტიპთან. მთლიანობაში გა-მოიყოფა 6 ტიპი: ტელისტიკური, არტი-სტული, სოციალური, კონვენციონალური, ინტელექტუალური და მეწარმე (ბი-ზნესმენი).

რეალისტური ტიპის წარმომადგენ-ლები ცხოვრობენ რეალობაში, აწყო-ში, ისინი ემოციურად სტაბილური და მოწინააღმდეგელები არიან, მათთვის და-მანასიათებელი კარგად განვითარებუ-ლი მოტორული ჩვევები, შეუძლიათ სი-ვრცის წარმოსახვა და არიან მოხერხე-ბულები. ისინი ადვილად ეუფლებიან პრო-ფესიებს და ისახავენ ზუსტ და განსა-ზღვრულ ამოცანებს. მსგავსი ტიპისთუ-

ის დამახასიათებელი პროფესიებია: პო-ლიციელი, მძღოლი, მშენებელი, ვეტე-რინარი, მეურავი, მზარეული და ა. შ. ისინი ადვილად ახერხებენ თავიანთი თა-ვის რეალიზაციას სპორტში, ეკონომიკა-ში, ფიზიკასა და ქიმიასში. სოციალური ტიპის ადამიანები მიდ-რეკილი არიან ურთიერთობებისა და ად-ამიანებთან კომუნიკაციისაკენ. ისინი გა-დაწვევტილები გამოტანიანს ემოციებ-სა და გრძობებს ყვდობიან, ახსიათე-ვით თანაგრძობაში. მსგავსი ტიპის ადამ-იანები არიან: პედაგოგები, მღვდლები, მედიკოსები და ფსიქოლოგები.

არტისტული ტიპის ადამიანები გამ-ოირჩევიან ცხოვრების ღრმა და ემოცი-ური აღქმით. გარემოსთან ურთიერთო-ბისა და მათთვის მნიშვნელოვანია შერქმ-ებები, ემოცია, ინტუიცია. ამ ადამიანე-ბს არ უყვართ ერთფეროვანი ცხოვრება და მუშაობის ისეთი სტილი, რომელიც ფიზიკურ შრომას უკავშირდება. მათი პრო-ფესია ორიენტირებულია მხატვრულ შემოქმედებაზე, მუსიკაზე, ფოტოგრაფი-აზე, ისტორიაზე, ფილოლოგიასა და სა-მსახიობო ოსტატობაზე.

ადამიანები, რომლებსაც აქვთ მკვე-თრად გამოხატული კონვენციონალური ტიპი, უპირატესობას ანიჭებენ დაგვი-მილ და სტრუქტურირებულ საქმიანობე-ბს. ისინი არაჩვეულებრივად ართმევენ თავს მძიმე სამუშაოს, მაგონად მისდევ-ენ ინსტრუქციებსა და წესებს. ისინი არ-იან შემსრულებლები, მაგრამ არა ხელ-მძღვანელები. გადაწვევტილებების მიდ-ევა და შემოქმედებითი სამუშაო არ არ-ის ამ ტიპის ადამიანისთვის დამახასია-თებელი. კონვენციონალური ტიპის წა-რმომადგენლები არიან: ფინანსისტები, ბუღალტრები, ეკონომისტები, მდივნები.

მეწარმის ტიპის ადამიანები არიან თანდაყოლილი ლიდერები და უპირატე-სობას ანიჭებენ ხელმძღვანელობით რო-ლებს. ისინი არიან ენერგული, იმპუ-ლსურები. წვეულებით რთულ ამოცანებს, ორიენტირდებიან მატერიალურ კეთილ-დღეობაზე, მათთვის მიუღებელია მონო-ტონური გონებრივი მუშაობა, აქვთ ად-იარების მოთხოვნილება, რაც უბიძგებთ შეისწავლონ მენეჯმენტი, პოლიტიკური

საქმიანობა, დიპლომატია, ჟურნალისტ-კა და ბიზნესი.

ინტელექტუალური ტიპის ადამიანე-ბს შეუძლიათ იამაყონ თავიანთი ანალი-ტიკური მონაცემებით, თეორიული ახრო-ვნიებით, ამა თუ იმ პრობლემებისადმი შემოქმედებითი მიდგომით. ისინი სხვა ტიპებთან შედარებით ნაკლებად არიან ურთიერთობებისთვის მომზადებულნი. უპირატესობას ანიჭებენ აბსტრაქტულ ხასიათის რთულ ამოცანებს. მათი არჩე-ული პროფესია დაკავშირებულია ზუ-სტ და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებ-ებთან, ესენია: მათემატიკა, ფიზიკა, ასტ-რონომია.

სხვადასხვა ტიპის ერთმანეთთან ურ-თიერთობა გვაძლევს, როგორც დადებ-ით, ასევე დაძაბულ ასპექტებსაც. მაგა-ლითად, თუ მეწარმეების ოჯახში ბავშ-ვი მიდრეკილია ინტელექტუალური საქ-მიანობისადმი, მშობლები კი ცდილობენ მიმართონ ის საგანს სფეროსადმი, მა-შინ საეჭვოა, რომ ბავშვისთვის ეს სწ-ავლება სახალისო იქნება. რაც შეეხება რეალისტურ და არტისტულ ტიპებს, ინ-ტელექტუალს მასთან საერთო ინტერე-სების მოძებნა შეუძლია. მეწარმის ტიპ-ის ადამიანისთვის ადვილია ურთიერთ-ობა სოციალურ და კონვენციონალურ ტიპებთან. ერთმანეთთან ყველაზე ახლ-ის რეალისტური და მეწარმის ტიპის ადამიანები არიან. სოციალური ტიპი, რე-ალისტურისაგან განსხვავებით, მსუბუქ-ად ურთიერთობს არტისტულ და მეწა-რმის ტიპის ადამიანებთან. არტისტულ ტიპთან ყველაზე ახლოსაა სოციალური და ინტელექტუალური ტიპები.

თუ თქვენ საკუთარ თავში მოძებნი-თ ტიპებთან ერთნაირ დამოკიდებულებას, აუცილებლად შეძლებთ, მსუბუქად იმუ-შაოთ სხვადასხვა სფეროში. პროფესია-თა ფსიქოლოგია დაგეხმარებათ, გაიკვა-ლოთ გზა და თქვენს ენერგიას მისცეთ გარკვეული მიმართულება.

ბავშვების კვლევა

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიისა და განათლებების მეცნიერებათა ფაკულტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი

მარხვა

არის შეურიგებელი ბრძოლა ადამიანის სულში სათნოებისა ვნების წინა-აღმდეგ. ღმერთმა მარხვა მის მიერ შექმნილ ადამიანებს, ადამსა და ევას დაუწესა, რომლებმაც დაარღვეეს მარხვა. ღმერთს ამით არაფერი დაუკარგავს, ადამსა და ევას კი დაჰკარგეს უშუალო კავშირი ღმერთთან.

ღვთის მცნებით მარხვისათვის განსაკუთრებული დღეებია დაწესებული. უფალმა ჩვენმა იესო ქრისტემ 40 დღე იმარხულა. მარხვა აძლევს სულს, ცხოველყოფელს ხდის ღირსსებას, გარდამოაკლავს ჩვენზე უფლის მოწყალებ-ას, გვაძინებებს და განდევნის ეშმაკებს.

სულიერი განწმენდის მიზნით მარხვის დროს ქრისტიანი ცდილობს დათ-მინოს ადამიანის ბუნებისათვის დამახასიათებელი სისუსტეები და ეს მსხვერ-პლი შესწიროს ღმერთს, ვითარცა ძღვენი, ვითარცა ნიშანი ღმრთისადმი თავგანწირული სიყვარულისა. ამიტომ სამარხო დღეებში გვევალება თავის შეკავება არა მარტო გარკვეული საკვებისაგან, არამედ ყოველივე იმის მიდრ-ეკილებისაგან, რომელიც ეწინააღმდეგება საღმრთო მცნებებს. ამ თვალსაზრ-ისითაა მარხვა შეურიგებელი ბრძოლა ადამიანის სულში სათნოებისა ვნებისა წინააღმდეგ.

სულიერად განწმენდილი შეგვეგებოთ უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტეს ბრწყინვალე აღდგომას 12 აპრილს.

არსენ ლავრა გავრილიძე

“... ჩახეხეთ გზები უკან დასახევი”

მე-11 საჯარო სკოლასთან არსებული მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის ისტორია-მხარეთმცოდნეობის წრე (ხელმძღვანელი მარინა ქართველიშვილი) აქტიური საქმიანობით გამოირჩევა. სწორედ ამ წრის, მოსწავლე-ახალგაზრდო-ბის სახლის ახალგაზრდული პარლამენტის (ხელმძღვანელი ელიზბეტ ანკვაძე) და მოსწავ-ლეთა თეატრის (ხელმძღვანელი ვეფხია ნადირაძე) წევრთა ერთობლივი მონაწილე-ობით საინტერესო ღონისძიება მოეწყო. მარინა ქართველიშვილის თქმით, ეს იყო დი-დი შედეგი ჩვენების დღისადმი მიძღვნილი თეატრული გაკვეთილი. ეს წრე ყოველთვის ეხმარება მნიშვნელოვან ისტორიულ თარ-ილსა თუ მოვლენას, ამჯერადაც, საინტერ-ესო შემეცნებითი ღონისძიება წარმოადგი-ნეს. ქალბატონი მარინა თავადვე გაუძღვა ღონისძიებას.

მე-11 საჯარო სკოლის მოსწავლეებმა შესანიშნავად მიმოიხილეს დავით მე-4 ად-მანშენების ეპოქა. თითოეულმა მათგანმა მოძიებული მასალა წარმოადგინა და ასე გაცოცხლდა საქართველოს ამ ძველმოცი-ლი მეფის სახე. მიმოიხილეს იმჟამინდელი საქართველოს სოციალურ-პოლიტიკური მდ-გომარეობა, ითქვა, რომ განაგებულ, იავ-არქმნილ ქვეყანაში მუხმე 40 000 ვიწარღ-ის ოჯახი ჩამოასახლა, შექმნა მუდმივი ჯარი, ჩამოაფლობა პირადი გვარდია – მონა-სპა, მოიწვია რუს-ურბნისის საეკლესიო კრება, ალაგმა ცენტრალური ხელისუფლების მოწინააღმდეგე ფეოდალები და ხელი შეუწყო ვაჭრობისა და ხელოსნობის განვითარებას. ააშენა ხიდები და გვირაბები, გლახათათვის და-აარსა საავადმყოფოები (ქაენო-ნები). განსაკუთრებული ემოცი-ითა და ექსპრესიულობით აღწ-ერეს საქართველოს ისტორიის უდიდესი ბრძოლა, დიდგირის ბრძოლა და ის წარმატებები, როცა მეფემ სამეფო ტახტი, თბ-ილისში გადმოიტანა. ისაუბრეს დავით მეფის ტოლერანტობის შესახებ. აღწერეს ერწუნის და

სამშვილდის ბრძოლები. დავით მეფის მიერ გან-ხორციელებული რეფორმე-ბის, უძლიერესი კულტურ-ულ-საგანმანათლებლო კერ-ების, გელათის აკადემიის, და სხვა საკითხების შესახ-ებ მოსწავლე-ახალგაზრდო-ბის სახლის ახალგაზრდუ-ლი პარლამენტის წევრებმა ისაუბრეს.

ღონისძიების ფინალურ აკორდად ლაზარე ნინუას, ერეკლე ხუცუას და გავი კობახიას მიერ წაითხული თინათინ მღვდლიაშვილის ლექსი “ადამაშენებელი თბილისის მობრძანდება” იქცა. პატრიოტული მუხტით დამუხტა დარბაზი ლექ-სმა. ღონისძიების ბოლოს, იმ დღის იუბილარი მოსწავლე, ლუკა კანდელაკი პედაგოგებმა მარინა ქართველიშვილმა და ლალი პირტახიამ წიგნებით დაასა-წუქრეს და წარმატებები უსურვეს.

ნათია ნაცვლიძე

გომისთანავე, თქვენი ბუერი ნაცნობი მი-აწვება მალაზიებს მათ შესაძინად. თქ-ვენ კი უკვე მზად იქნებით, შესაბამისად კი, თვითკმაყოფილების გრძობა დაგეუ-ფლებათ. სწორედ ასეთი პატარა საღ-უმლოებებით არის სავსე ჩვენი ცხოვრ-ება, რაც ჰარმონიის მიღწევის გარანტი-აა. ჰარმონია კი მთავარია ჩვენს ცხოვ-რებაში. საჭიროა, ყველამ ვისწავლოთ

მცირედი ბედნიერებით ტკბობა, ბედნი-ერება ხომ წვერვინდება!

მთავარ ავტორს

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიისა და განათლებების მეცნიერებათა ფაკულტეტის მე-3 კურსის სტუდენტი

ჩოგოხ მივალნიოთ ცხოვრებისეულ ჰაიმონიას და ვიხაიოთ მციხეი ბედნიეხებით

ყოველი ადამიანისათვის ჰარმონიუ-ლი ცხოვრება პირადულია, რისი შეგრ-ძნებაცა და გაცემაც მას შეუძლია. ადამ-იანები ცხოვრებისეულ ჰარმონიას გრ-ძნობენ, როდესაც მათ ცხოვრებაში და-დებით ემოციები და გრძნობები სჭარბ-ობს, რომლებიც, რა თქმა უნდა, ცხოვ-რების სხვადასხვა სფეროდან წამოხუ-ლი სხვადასხვა მიხეობით შეიძლება იყოს განპირობებული. და თუ თქვენ ხშირად განიცდით ნეგატიურ ემოციებს, კონფლ-იქტში შედიხართ სხვებთან და თავს და-უკმაყოფილებლად გრძნობთ, დროა, თვ-ითონ დაკავდეთ თქვენზე ცხოვრებისე-ული ჰარმონიის შექმნით.

ჩვეულებრივ, ყველა ცხოვრებისეუ-ლი საიდუმლოება ზედპირზე დევს, მა-გრამ ჩვენ იმდენად ვართ ჩვენზევე საქმ-ეებით დაკავებული, რომ მათ ვერც ვა-ტყვობთ და არც ვაანალიზებთ. ამას ჩვენი დახმარება ფსიქოლოგებს შეუძლ-იათ, რათა ჩვენი სიძნელეები დაგვამო-ვეყნოს. ამას ისეთ წერილობრივზე ყურ-ადღების გამახვილებით ახერხებენ, რას-აც ჩვენი გახარება შეუძლია.

პირველი საიდუმლო: მიღებულია, რომ ადამიანის ცხოვრების სფეროები შედგება სახლის, ოჯახის, სამსახურისა და მეგობრებისაგან. მაგრამ ახლა გადა-ხედეთ ამ მოძველებულ შეხედულებებს და ცხოვრების სფეროს სხვა თვალით შეხედეთ. პოზიტიური ფსიქოლოგია 4 სფეროზე ამახვილებს ყურადღებას: სხ-ვეული-ფიზიკური შეგრძნებები. აქ მიაჩნ-რება ყველაფერი, რაც ადამიანის სხეუ-ლსა და ორგანიზმს უკავშირდება: ჭამა, ძილი, სპორტი, ავადმყოფობა, სექსი, პი-გინა; საქმიანობა-მეტიკა – ყველაფე-რი, რაც საქმიანობას უკავშირდება: სა-მსახური, ფული, კარიერა, მძღვევა, ნე-ბისმიერი სახის შრომა; კონტაქტი-ურ-

თიერთობა, როგორც ნათესავეებთან, ას-ვე კოლეგებთან, მეგობრებთან, კლიენ-ტებთან, ნებისმიერი სხვა სტატუსის მქ-ონე პირებთან; ფანტაზია-ინტუიცია-ოც-ნებები, ვეგმები, სულიერი ცხოვრება, აზ-რები, ფანტაზია, შთაფონება, შემოქმედ-ებითობა-კრეატიულობა. ყურადღება მი-აქცევით, რომ ცხოვრების ყველა ეს სფ-ერო როგორც ოჯახში, ასევე სახლში, სამსახურსა და მეგობრებთან არსებობს. სახლში შეიძლება საშინაო დავალების შესრულება, ბავშვებთან თამაში და ოც-ნება, მეგობრებთან ურთიერთობისას შე-იძლება რაიმეს დაგეგმვა, ან თუნდაც თხილამურებზე სრიალი. ეს ის მცირე-დი ჩამონათვალია, რომლებიც ჩვენი ცხ-ოვრების სფეროს ახსნაიათებს და თან გვევს ნებისმიერი სიტუაციაში, სადაც არ უნდა ვიმყოფებოდეთ.

მეორე საიდუმლო: მათემატიკას ჰარ-მონიის გადარჩენა შეუძლია. ჰარმონია პირველ რიგში ბალანსია. ჩვენს შემთხ-ვევაში ბალანსი ცხოვრების ოთხივე სფ-ეროშია. იმისთვის, რომ უნახოთ, თუ რა გვაკლია მის მისაღწევად, საჭიროა ის გამოთვითობა. ჩვენს პირად ურთიერ-ობებზე დაყრდნობით გავყოთ 100% მის შემადგენელ ნაწილებად ამ მოცემული მომენტისათვის. უკეთ გასარკვევად ავი-რნით ცხოვრებისეული ეპიზოდი, თუნ-დაც ბოლო ერთი კვირა. საჭიროა წარ-მოდგენა, თუ რა დროსაა და ძალიან ნაწილი დაეხარჯეთ თითოეულ სფერო-ზე, რათა დასკვნა პროცენტებში გამოე-ყვანოთ. გასწავლეთ, რომ 4-ვე ციფრის ჯამი 100% უნდა იყოს. რა თქმა უნდა, საუკეთესო ვარიანტი იქნება, თუ ოთხი-ვე სფეროს თანაბარი პროცენტული რა-ოდენობა, 25-25% მინიჭდება. ეს იდეა-ლური ვარიანტია, თუმცა, ამ ეტაპისათ-ვის მაინც კარგია იმავე ყურადღების

გამახვილება, თუ რომელ სფეროს ანიჭ-ებთ მეტ უპირატესობას და რომელს ყველაზე ნაკლებს. შედეგად შეგიძლიათ გამოასწოროთ სიტუაცია და მიადწიოთ სასურველ ჰარმონიულ მდგომარეობას.

მესამე საიდუმლო: მრავალფეროვნ-ება – წარმატების საწინდარი. უკვე მას შემდეგ, რაც ზუსტად გარკვევთ, რომ-ელი ერთი, ან თუნდაც, ორი სფერო იმსახურებს განსაკუთრებულ ყურადღე-ბას თქვენგან, საჭიროა მოიფიქროთ მე-სამე დავალება, რომელიც დაეხმარება დაეწვევებოდეთ მესამე სფეროს. დაეწეუ-ვათ: მასაჟს, აბანოს ან სპორტით დაკავ-ებას. კონტაქტის სფეროსთვის მეგობრ-ებთან ურთიერთობას, ნათესავეების მონ-ახულებას ან ბავშვებთან თამაშს. ყველ-აფერი დამოკიდებულია თქვენს ინდივი-დუალურ სიტუაციაზე. მნიშვნელოვანია, რომ თქვენს მიერ დაგეგმილ საქმიანობ-ებს თქვენთვის თვითკმაყოფილების გრ-ძნობის მოტანა შეგიძლიათ, ასევე, შთაგ-ონებისა და დადებითი ემოციების. საჭ-იროა გამოიკვლიოთ თქვენი შეგრძნებე-ბი თქვენს მიერ შესრულებულ საქმიან-ობის შემდეგ. ასე რომ, თქვენს ჰარმო-ნიულ ცხოვრებაზე ზრუნვა, არცთუ ისე რთული საკითხია, თუ გაითვალისწინებ-თ ჩამოთვლილ მარტივ საიდუმლოებე-ბს, რომელთაც უკვე იცნობთ.

არსებობს ანდაზა: ზაფხულში ციფე-ბი გაამზადე, ზამთარში კი კალათით. ეს ანდაზა აქტუალურია პატარა მალაზი-ების მფლობელებისთვის, რადგან ყვე-ლაზე მიმზადებული ფასდკლებები და აქ-ციები მომავალი სეზონისთვისაა მომგე-ბიანი. ამიტომაც, იფიქროთ ძალიან ბევრი საკურაო ზოტიუმი ზამთარში და მოე-მზადეთ საფხულის ცხელი დღეებისთვის, მაშინ, როცა თბილი დღეების დად-

ცრემლებით საცხე სული

(ლეო ჭეიშვილი – არგენტინაში მოღვაწე ქართველი შემოქმედი)

ბაბრამფია. დასაწყისი
“სამტრედიის მაცნე” №4

ემიგრაციაში მყოფი ჩვენი თანამემამულეების ერთი ნაწილი თავისი ნოსტალგიური გრძობების დაცხრომას ხშირად სწორედ ლექსების მეშვეობით ცდილობდა. ასე იტყვიან არა მარტო ისინი, რომლებიც მწერლობაში ნიჭით იყვნენ მდღისობის, არამედ ისეთებიც, რომელთაც საქართველოში ცხოვრების შემთხვევაში ლექსის დაწერა ალბათ, აზრდაც კი არ მოუვიდოდათ.

ამ საკითხში აუთანდილი ნიკოლეიშვილის კონცეფცია ემიგრანტ ლეო ჭეიშვილის შეხედულებათა ძირითადი აზრის თანხმდებელია, რაც კარგად ჩანს დისამბიოგამავნილ ერთ-ერთი წერილის მიხედვითაც:

“ჩემო ეთერო! მე როგორც გწერდი, ყოველ წერილში თითო ლექსს გამოვიგზავნი. შენ მანდ მოაგროვე და შეინახე. მხოლოდ მანასუხე, თუ რა ლექსს მიიღებ. ბევრი არ არის, მაგრამ იქნება დაახლოებით სამოცდაათამდე. აგერ უკვე ერთ წელზე მეტი იქნება, რაც არაფერი დამიწერია – ჩავიქნე ხელი და ვთქვი: ან რა აზრი აქვს, ან რა ფასი. ეს მხოლოდ უნეტო განტვირთვა არის დაგვივლილ ბოლბოლათა განუწომელი ტვირთის”.

თუ სხვა ხითხითებს, რომ ხელთ აქვს ძალა და ფული – ვარ ბედნიერი, რომ ცრემლებით მაქვს სახე სული.

– აცხადებდა ლეო ჭეიშვილი, რომელსაც თავის პროფესიად არასოდეს აღუქვია შემოქმედებითი მოღვაწეობა. იქნებ ამის გამოც იღვა დიდხანს ჩრდილქვეშ. საერთოდ, პოლიტიკურ ემიგრანტთა შემოქმედება იმთავითვე ფართოდ შუქდებოდა პარაზიტი გამოძავალა ფურნალ “კავკასიონის” ფურცლებზე, რომლის XVIII, XIX, XX ნომერებშიც გამოქვეყნებული იყო ლ. ჭეიშვილის ლექსებიც. მიყვარს სოფელი შელაშისას – მიდამოს ბინდი მოეფინება, მთავრე გადმოღვრის ვერცხლის ნაკადებს, – დადილი ბუნებას მიეძინება. ან კიდევ ოდეს შეჩერდეს ძვერა ამ გულის, მაშინ ცაშ მედგრა და იაგრაილოს, რომ ამცნოს წასვლა სულით ეულის, წვიამ ცრემლებით გამოიბტიროს.

ჭაბუკობიდან ბუნებით რომანტიკოსი ლეო ჭეიშვილი აღნიშნავდა: “წარამარა ვიმეორებდი ჩემი სათაყვანებელი პოეტის ნიკოლოზ ბარათაშვილის მუსიკას, რაც უცხოეთში ვარ. ნუ დავიმარხო ჩემსა მამულში, ჩემთა წინაპართ საფლავებს შორის, ნუ დამიტიროს სატრფომ გულისა, ნულა დამეცეს ცრემლი მწუხარის. ეს მიყვარდა და ეს შეიქნა ჩემი ბედი” 15.3.73 ლომას-დე-სამორა.

ლ. ჭეიშვილისთანა სულის პიროვნებას, ფიქრის კაცს უპირისპირდება ემიგრანტის მძიმე და რთული ცხოვრების გზა – საკალი, ბნელი და მღვრიე ყოფიერება, რომლისგანაც თავის დაღწევა, სიცოცხლისაკენ მოზრუნება, ბელისწერასთან ამბოხს უდრიდა და ბარათაშვილის ბოროტი სულისაგან გათავისუფლებას ნიშნავდა.

ნიკოლოზ ბარათაშვილის ცხოვრებას მიუძღვნა ლეო ჭეიშვილმა ლექსი “უიმედო ცრემლები”, რომელშიც იგი პოეტს ყოფიერების არარაობასა და ამბოჯბუნე კამათობოდა:

დიდო ქართველო, წაჰიდა ის დრო, როცა იმედი კიდევ სუფევდა, როცა შენს გულში, აკვსესებულში მოძავლის ცეცხლი მაინც დევიოდა!..

... “სული ობოლი” დარჩა მარტოცა, დიდ სამყაროში არარად ქნინილი – რის მაქისია თვით ეს სამყარო, ან რისთვისა ვართ ჩვენ გაჩენილი?! სინამდვილით მოგერილი მელანქოლია და დებრეხისის პოეტობება ლეო ჭეიშვილის სულსა და პოეტურ სტიტიონებში გვიან გამოვლინდა, ალბათ მაშინ, როდესაც დაწვეუნდა, რომ ოცნებად ქცეულ სამშობლოს ხილვას ვედარ მოესწრობოდა, რაც ნათლად გამოხატული მის ლექსში “განშორებისას”, რომელიც ჟურნალ “კავკასიონის” XIII ნომერში დაიბეჭდა.

და. მძიმე ფიქრებში გახვეული მწუხარე გულით, დავედივარ სოფლად, თავდახრილი, მარტოდ, უმიზნოდ.

ჩემთვის დასრულდა აწ ზღაპარი ოდეს ნათხრობი

და ვუცდი ჩემს დღეს განკითხვისას, ჩემად, უსიტყვოდ.

ამჟამად, რომ ლეო ჭეიშვილს ეპოქის დრამატინომი საკუთარ ტრადიციად ჰქონდა აღქმული, რადგან იგი სამყაროს ჭკურტდა არა თავისთავად არსებულს, არამედ სულის ხიღრმეში მოქცეულს.

როგორ დავეყვებო დღე გაჩენის – სინათლის ხილვა?

როგორ დავეყვებო გზა ცხოვრების ჩემგან გავლილი?!

მაგრამ თუ მკვლარსაც არ მეღირსოს მშობელი მიწა

ჩემი გაჩენა, ჩემი ბედი იყოს წყველილი!

ეს სტიტიონები ერთგვარი გამოძახილია ემიგრანტი პოეტის სიმონ ბერ ექვანიის ერთი ლექსისა, რომელიც დიდხანს საქართველოში ნოე ფორდანიას დაწერილად და მისი საფლავის ქვის ეპიტაფიად მიიჩნეოდა.

ვარ ჩემი ქვეყნის გულდამწვარი ჭირისუფალი,

ერის ბრწინებულე მოძავლით მსურს გავიხარო

თუ საქართველო არ იქნება თავისუფალი.

დე, მტარდ ქვეული დამენახოს მთელი სამყარო.

საერთოდ, ლეო ჭეიშვილის პოეზიაში ნაკლებად ვლინდება ბელისწერის წინააღმდეგ გაბრძობის განწყობილება. თავისი ადამიანური ბუნებით იგი უფრო ბელს შერიგებული პიროვნებაა და არა მკამბოხე. რის გამოც მუდამ დებრეხისშიც იყო და ხსნას არასივან ელოდებოდა.

ამ პოეზიაში განსაკუთრებით უნდა გამოვყოთ მიძღვნილი ხასიათის ლექსები, რომელთა უპირველესი ადრესატები არიან ის ადამიანები, რომლებთანაც პიროვნული სიახლოვე აკავშირებდა. მათ შორის პირველ რიგშია მშობელი დედის ხატება.

ნოსტალგიის დაუძლეველი გრძობები, უცხოობაში გადახვეწილისა და სამშობლოს საშუალოდ დამორბეული ემიგრანტის განცდები გადმოცემული ლექსში “დედას”.

“ვუძღვნი ჩემს დედას მარიამს” (შვილი შვილის დედას) ჩემს გულის მეგობარს ტურფას (ხუთი შვილის დედას) და ყველა დედას განურჩევლად რასისა და ეროვნებისა.

დედაო ჩვენი! უსაყვარლესო, ყოველი ანისი!

დედაო ჩვენი! ჩვენიების ტანჯულო და შინაარსო

ამ წუთისოფლის!

შენი ტკივილი აბა ვის ეხმის? აბა! ვის ეხმის

მწუხრი მამ გულის?

გაჩენის დღიდან შეიღზუნე ფიქრებში განაწამების და

დაქანტულის.

სამშობლოში დატოვებული მოხუცი დედის უსამველო მონატრებას გულსმემდებელად გამოხატავდა ლექსის ბოლო სტიტიონები:

შენს სახელს დედა თან დავატარებ, როგორც ხატებას ჩემს სიკვდილამდე, კურთხეულ იყოს სახელი “დედა”, უკუნიითიდან უკუნიისამდე.

მსოფლიო ლიტერატურაში დედა ყოველთვის იყო პოეტური მუხის მთავი ნიშის წყარო, რადგან ამქვეყნად დედის სიყვარულზე უფრო წმინდა და უანგარო არაფერი.

“დედის დღეს” მიუძღვნა ლეო ჭეიშვილმა თავისუფალი თარგმანი Detlev lilienkzon-დან ლექსი “და მე კი ისე შორს ვიყავ შენგან”.

და კიდევ ერთხელ გამაღვიძა მძიმე სიზმარმა,

შავი ვარდები გარს ეხვივნენ სარეცელს ჩემსას.

უსიტყვოდ იწყე, გარს გეხვივნენ შენი შვილები –

იღვროდა ცრემლი და კარ-მიდამო და-ეპყრო კუნსას.

“ტკბილო, საყვარელო დაი ეთერ! როდესაც ამ სიტყვებს ვთარგმნიდი, თუ რას განვიცდიდი ეს შენთვის ნათელია. გთხოვ, როდესაც შინ წახვალ, თითო ვარდს აკოცე და მიუტანე ჩვენს დედას და მამას. ჩემად უთხარი: შენი უღირსი შვილისაგან საღამო, რომელიც 45 წელაა მხოლოდ ტკივილსა და ცრემლში ატარებს მის მწარე ბედს” 25.09.72 ლომას-დე-სამორა.

ლეო ჭეიშვილს – ცნობილ მეცნიერს, პროფესორს, მრავალი შრომის ავტორს, პოეტს, მხატვარს, საზოგადო მოღვაწესა და სულით ამაღლებულ პიროვნებას – თავი მაინც “უღირს შვილად” მიიჩნდა, რადგან იგი ყველაფერს სამშობლოს სახელით ზოძავდა.

“ჩემი ცხოვრება სხვისთვის უკმურად ჩატარებულ შრომაში დაიღია, ამიტომ აუწყრეულია ჩემი წამება. თქვენ ზიხართ თქვენს ბუდეში და გათბობთ საქართველოს მზე. მე კი, ბუდიდან ამოვარდნილი მოვლებული ვარ ყოველივეს”. მიძღვნილი ხასიათის ლექსებიდან, ასევე საინტერესოა, მისი სიყრმის შვილის ნინოს დაბადების დღისათვის დაწერილი ლექსი: თებერვალია, მზე აფრქვევს სხივებს, ლაყვარდოვან და უსახლეო ცაში, ჰაერში ფრინავს მწვანე პეპელა,

ვით მოწყვეტილი ფითილი ქარში... მთელი ემიგრაციის მანძილზე სიკვდილამდე პაპავა-ჭეიშვილების ოჯახის მეგობარი იყო დიდი მეცნიერი, შემოქმედი და საზოგადო მოღვაწე ვიეტორ ნოზაძე, რომელიც მათთან ბუენოს-აირესში რამდენიმე წელი ცხოვრობდა. სწორედ, ძვირფას მეგობარს მიუძღვნა ლეო ჭეიშვილმა ლექსი “ჩვენს ვიეტორს (ჩვენის ოჯახის მეგობარს),” რომელშიც ემიგრანტთა ცხოვრებისეული განცდები ასახულია:

ეს! ვინ იცის, როდის ძვერა მწვლდება გულის, დარდით და სიმწუხრით დღილით,

დამთავრდება ტანჯვა გულის ტკივილის,

დაისვენებს მარადიულ სიმშვიდით.

მშობლიურ ბუდესა და ტოლ მეგობრებთან განშორების მწვავე განცდები უდიდესი ტკივილითაა გაქვეყნებული ლექსში “საყვედური”.

ტოტზე შემოჯდა ჩიტი ბელურა და ჭეიშვილის მოკვამსტარე გოლებით, რად დაგვივიწყე?! – მისაყვედურა

ამდენი ხანი მოგელოდებით. ლეო ჭეიშვილს სევდიან რაინდსა და გულდათუთულ მამულიშვილს უკუდმართა ბედმა მარტო სამშობლოს დაშორება როდის აჟმარა. 1975 წელს მოულოდნელად გარდაიცვალა მისი ნაბოლარა ქალიშვილი მამეკალია ჭეიშვილი.

გულდაყოლილი მამის დიდი ადამიანიური ტკივილები და განცდები გამოხატული მიძღვნილი ლექსში “მამეკალია”:

ოს! ნეტავ, ნეტავ არ იყოს დარდი გადმოშობილი ის და ვარდი, სიზმრად ენახავდე შვილი მამეკალია, ბედმა, უბედომ არ დაგაცალა, ვერ გაუმშვლი დაგაცქნო ვარდი, და დაგვიტოვა მწუხრი და დარდი...

პოეზიასთან ერთად დაგვიტოვა უამრავი გრაფიკული ნამუშევარი და მხატვრული ტილოები. მისი დასურათებულია სამხრეთ ამერიკაში გამოსული აკუი პაპავას ყველა წიგნი, რომლის შესახებაც გრიგოლ რობაქიძე აღნიშნავდა: “მივიღე თქვენი თხზულება “მარამი უკანასკნელი დედოფალი საქართველოსი”. გმადლობთ! მივიღე თანვე შენი წიგნი, აკუი: “უცხო ჭეიშვირთა” გმადლობთ! (დადავიც ვლეს: ყდა პირველისა კარგია, ყდა მეორესი შესანიშნავია, დიდი ოსტატობა გამოუჩენია.)”. სამშობლოსათვის ჯვარცმულმა მამულიშვილმა ჯერ კიდევ 1962 წლის 20 ივლისს დაწერა თავისი ანდერძი:

დადა დღე ჩვენი განშორებისა, აკვირინებულს სიტყვა მიწვდება. გითხოვთ მოიფინოთ სახელი ჩემი – იმედი მაქვს არ დაგავიწყდებათ?! მინდა შენ განლო, რაც დავიბადე, მსურს იქ ვიძინო უკანასკნელად, გითხოვთ, მოაყაროთ ჩემს მშობელ მიწას,

სხეული ჩემი, ქვეული ფერფლად! დამოწმებული ფრაგმენტიდან ჩანს, რომ მშობლიური ადგილების გაცოცხლება მასში რომანტიკულ განწყობილებათა გარდა, აღძრავდა ფრთხილდონდულ მოგონებებსაც. რაც, მის სეველით დაღლილ გულს სიმშვიდით აესვენა. და ამიტომაც იყო, რომ რომანტიკულად განწყობილი ლ. ჭეიშვილი აბოლოქმულ გრძობათა სახანედ და სევდა-ნაღველის განსაქარებლად სიმშვიდეს მხოლოდ და მხოლოდ ბუნების წიადში პოულობდა, მას და ბუნებას თითქოს საერთო ენაჰ ჰქონდათ გამოხატული.

ამ მხრივ, ჩვენი ყურადღების არაკლებაში მოექცა ლექსი “ფიქრი შებინდებისას”:

ოღეს შეჩერდეს ძვერა ამ გულის, მაშინ ცამ მედგრად დაიგრაილოს, რომ ამცნოს წასვლა სულით ეულის,

დაუშვებოდა ისეთი დონის ხელოვანთა გვერდით, როგორებიც კი მარჯანიშვილი, ვ. აბაშიძე, ა. იმედაშვილი, მ. ქორელი, ნ. ჩხეიძე, კ. ყოფიანი არიან. ქუთაისში მყოფმა მესხიშვილმა მნიშვნელოვან დონეზე აიყვანა რეჟისორის, როგორც საქეტიულის ჭეიშმარიტი მხატვრული ორგანიზატორის როლი, განამტკიცა შემოქმედებითი დისციპლინა და თეატრში პერიოული-რომანტიკული მიმართულება დაამკვიდრა. ლ. მესხიშვილი საუკეთესო მასწავლებელი, აღმზრდელი იყო მოძავალი თაობისათვის. იგი მუდამ უზიარებდა საკუთარ გამოცდილებას ახალგაზრდებს და მათ პასუხსაგებ როლებსაც ანდობდა.

ქუთათური ხელოვნების მოღვაწეები განსაკუთრებით ხშირად სამტრედიას სტუმრობდნენ. არსებობს ჩანაწერები იმის შესახებ, რომ 1900 წელს თვით ალექსი-მესხიშვილმა მტრედით ნათლულ ქალაქში პიესა “ზაფხუმი” დადგა. 1901 წლის მაისში კი სამტრედიას მისი ხელმძღვანელობით თბილისელი და ქუთაისელი მსახიობები ეწვივნენ.

სამტრედიელების სახელს კიდევ ერთხელ ვხვდებით მესხიშვილის მოგონებებში, სადაც ის ერთ-ერთი საქეტიულის რეჟეტიციანზე საუბრობს. ამ მოგონების მთავარი გმირი, ჩვენი თანაქალაქელი, ნიკო ნიკოლაძისა და დანიელა ურბას (ჯანაშვილი) თანამედროვე, რაფინირებული ინტელიგენტი პიემენ (პაპინია) კონსტანტინეს ძე მიქელაძე სხვა წარჩინებულებთან ერთად ესწრებოდა თურქ

სად წაიყვანა საღვრისა

წვიამ ცრემლებით გამოიბტიროს. მაშინ დაბერავს ნიაჰი ჩემთვის, საყვარელ ფოთლებს ამიმტყვევებს, ჩემი ზუსტით “მშვიდობას” შეტყვის და უკანასკნელ “ნანას” მიმღერებს.

შემოქმედ მამულიშვილს ღრმად სწამდა და სჯეროდა, რომ სადაც შორს გადაკარგულისათვის, სულით ობოლისა და მიუსაფარისათვის იმ ქვეყნად წასვლის კამს მხოლოდ ბუნება იქნებოდა მისთვის თანამგრძნობი და დამტრეტელი.

ამავე ლექსში პოეტისათვის თითქოს რაღაც საბოლოოდ დამთავრდა, მაგრამ სიმარტოვის სეველა, მოგონებებში მაინც განაგრძობდა ცხოვრებას და გარემოს მწვანე ფოთილივით იღუმალი ტრფობით ყფინებოდა.

შენ ვეღარა სცნობ მშობელ ბუნებას! შენ აღარ გესმის მისი ჰანგები. შენ უდალატე სოფლის მშვენებას და ვით “ადამი” დაიარები.

მწვლია, სამშობლოს გარემუც ცხოვრება, ბრძოლა და მით უფრო სიკვდილი, სხვისი საქმისათვის ქართული სისხლის გაწირვა.

1990 წლის 1 ნოემბერს პარიზული ფურნალის “გუშაგი” 23-ე ნომერში ეწერა: “წელს 1 ნოემბერს ღრმად მოხუცებული, ლომას-დე-სამორაში (ბუენოს-აირესის პროვინცია, არგენტინა) გარდაიცვალა ქიმის მეცნიერებათა დოქტორი ლეონიდა დროებით და ანდერძის მიხედვით გადასვენდება სამშობლოში”.

მუდამ მიყვარდით და მეყვარებით! თქვენ განაცვალებთ ამ გულის ძვერას!

ცრემლმორეული ჩამოვკრავ სიმებს, და გიმღერთ ჩემი “გედის სიმღერას”. მართალია, ლეო ჭეიშვილის ლექსები ქართული პოეზიის ნიმუშებს არ წარმოადგენენ, ალაგალაგ სუსტი ადგილებიც არის, მაგრამ მისი ეს ნაკლოვანებები იფარება აზრის სიღრმით, განცდების სიჭარბით, სისადავით, უბრალოებით, გულწრფელობითა და ბუნებრიობით, რითაც ახალა და ორიგინალური შტრიხებით აესებს თანამედროვე ქართული მწერლობის უმდიდრეს საგანძურს.

და როგორც კონსტანტინე გამსახურდია ბრძანება: “პიროვნება ისე ჭრება, როგორც ქვიშაზე გადავილი ქარის ნაკვალავი, რჩება მხოლოდ შემოქმედება”. ლეო ჭეიშვილმა მეცნიერულ და მხატვრულ შემოქმედებასთან ერთად სამშობლოს დატურვა გენისმიური უკვდავებაც: შვილებს, შვილიშვილებს და შვილთაშვილებს, რითაც მარადისობისაკენ მიმავალი უკვდავი კვალი ადებულა.

აბრამ აბრამიშვილი

სამტრედიის მესხიშვილის მოგონებებში

ლიდი ტრადიციების მქონე ქართული სასცენო ხელოვნების აღმავლობა XIX საუკუნის მეორე ნახევრიდან დაიწყო. ამ დროს საქართველოს სხვადასხვა თეატრში მოღვაწეობდნენ: ნიკო გოცირიძე, ნატო გაბუნია, ელისაბედ ჩერქეზიშვილი, ვალერიან გუნია, მაკო საფაროვა და სხვები. მათ რიგებში იყო ლადო ალექსი-მესხიშვილიც. გამოჩენილი მსახიობი, რეჟისორი და საზოგადო მოღვაწე, რომელმაც დიდი ამაგი დასდო თეატრალური ხელოვნების აღორძინებას.

1857 წელს დაბადებულმა მესხიშვილმა ჯერ თბილისის კერძო პანსიონში მიიღო საშუალო განათება, მოგვიანებით კი მოსკოვის უნივერსიტეტში სამედიცინო ფაკულტეტზე განაგრძო სწავლა. სამშობლოში დაბრუნებული აქტიურად ჩაება რუს სცენისმოყვარეთა დადგმებში და მალევე თბილისის ქართულ დრამატულ დასშიც ჩაირიცხა.

ლადო მესხიშვილი მხარს უჭერდა მეოცე საუკუნის დასაწყისში წარმოქმნილ სახალხო მოძრაობასა და მიტიზმებს. როგორც წყაროებში ვკითხულობთ, მას ხშირად ნახავდით საპროტესტო გამოსვლაზე რევოლუციური ლექსების კითხვისას.

მისი თეატრალური ცხოვრება მკვიდროდა დაკავშირებული თბილისისა და ქუთაისის თეატრებთან. ამ უკანასკნელმა შემოქმედს განსაკუთრებული აღიარება მიუხეცვტა და სახელი

დაუშვებოდა ისეთი დონის ხელოვანთა გვერდით, როგორებიც კი მარჯანიშვილი, ვ. აბაშიძე, ა. იმედაშვილი, მ. ქორელი, ნ. ჩხეიძე, კ. ყოფიანი არიან.

ქუთაისში მყოფმა მესხიშვილმა მნიშვნელოვან დონეზე აიყვანა რეჟისორის, როგორც საქეტიულის ჭეიშმარიტი მხატვრული ორგანიზატორის როლი, განამტკიცა შემოქმედებითი დისციპლინა და თეატრში პერიოული-რომანტიკული მიმართულება დაამკვიდრა. ლ. მესხიშვილი საუკეთესო მასწავლებელი, აღმზრდელი იყო მოძავალი თაობისათვის. იგი მუდამ უზიარებდა საკუთარ გამოცდილებას ახალგაზრდებს და მათ პასუხსაგებ როლებსაც ანდობდა.

ქუთათური ხელოვნების მოღვაწეები განსაკუთრებით ხშირად სამტრედიას სტუმრობდნენ. არსებობს ჩანაწერები იმის შესახებ, რომ 1900 წელს თვით ალექსი-მესხიშვილმა მტრედით ნათლულ ქალაქში პიესა “ზაფხუმი” დადგა. 1901 წლის მაისში კი სამტრედიას მისი ხელმძღვანელობით თბილისელი და ქუთაისელი მსახიობები ეწვივნენ.

სამტრედიელების სახელს კიდევ ერთხელ ვხვდებით მესხიშვილის მოგონებებში, სადაც ის ერთ-ერთი საქეტიულის რეჟეტიციანზე საუბრობს. ამ მოგონების მთავარი გმირი, ჩვენი თანაქალაქელი, ნიკო ნიკოლაძისა და დანიელა ურბას (ჯანაშვილი) თანამედროვე, რაფინირებული ინტელიგენტი პიემენ (პაპინია) კონსტანტინეს ძე მიქელაძე სხვა წარჩინებულებთან ერთად ესწრებოდა თურქ

სხენებულ რეპეტიციას. ალექსი-მესხიშვილის ჰქონია კონკრეტული მისწავლა, სადაც იგი თავის ჩამოზრობის ეპიზოდს თამაშობდა. ყულფში თავგაყოფილ მსახიობს უნებლიედ ნასყ

ვი მოჭვრია და რომ არა მიქელაძის დროული რეაგირება, შესაძლოა საბედისწერო გაუთვალისწინებლობა ფატალურად დასრულდებოდა. ლადო ალექსი-მესხიშვილი 1920 წელს, 63 წლის ასაკში გარდაიცვალა. ორი ათეული წლის შემდეგ კი ქუთაისის თეატრს მისი სახელი მიენიჭა, თეატრის, რომელსაც დღემდე ასხივონებს მისი დიდება.

მოს კაკავს

ლაგონიანებული ბაიოსფეროზე ბაზონი ბია ბიოკონსერვაციის მიერ “სამბრელოს მაცნეში” გამოქვეყნებულ სტატიებზე

ბაზონი გა!

პირველ რიგში, ძალზე მხიარია, რომ თქვენსა და რაიონში საკმაოდ ცნობილ რამდენიმე პიროვნებაში, რომლებიც რაიონულ გაზეთ “სამბრელოს მაცნეში” თქვენს მიერ გამოქვეყნებულ წერილებს გამოხმაურებენ, მე ნაღდი, ჩვენს ქალაქზე შეყვარებული, მის უკეთეს მერძისზე დაფიქრებული ადამიანები დაეინახე. მაგალითი უყავს, რომ ასეთები კიდევ არიან. გულს მხოლოდ ის მომხვდა, რომ ყველა მათგანი ასაკით 70 წელს მიღწეული ან გადაცილებულია. გამოდის, რომ ჩვენს საყვარელ რაიონზე გული ისევე “შეგვებს” შეგვგვკება, ახალგაზრდები კი... “არსადან ხმა, არსით მახილი”. თუმცა, მათ რა ვუხარებდეთ, როცა რაიონის ხელმძღვანელობა, რომელიც აღნიშნულ საკითხში მმართველ, მართლაც რომ ჯეროვანი დაფიქრება და შრის გამოთქმა მართობენ, ან პო, ან არას, ნაცვლად ღუმის არჩევენ. არადა, თუ არა მათი ნება და დანტერესება, თქვენსა და ამ წერილში გამოთქმული მოსაზრებები და სურვილები “შეაიარე კლავს ცერკვის” ჩარჩოებს ვერ გასვლიდა.

თქვენ წერილების არსი იმაში მდგომარეობს, რომ დღევანდელ პირობებში ჩვენი ქალაქისათვის “შევიღიდეს” დასაბრუნებლად, მომავალში მისი ეკონომიკური პოტენციალის ასამაღლებლად, მისთვის სარეინიფორმაციო, საგზაო და სამდინარო სატრანსპორტო საკვანძო ქალაქის სახელის დასაბრუნებლად, მდინარე რაიონზე სამდინარო ტრანსპორტისათვის, ფოთიდან-მათისამდე სანჯვარო გემების შემოსაყვანად შეიქმნას აუცილებელი პირობა, როგორც თქვენ მას უწოდებთ ფორვატრი, რომ ამით ჩვენი და ამ საკითხით დაინტერესებულნი ქვეყნების მონაწილეობით შეიქმნას საჭირო გარემო და სამტრედიო გახდეს ის საკვანძო ცენტრი, საიდანაც მოხდება ტვირთების დახარისხება-დამისამართება. ვერსიის გასაძვირებლად თქვენ ცნობილი ქართველი არქიტექტორის, ბაზონი გიგა ბათიაშვილის აზრსაც მოიშველიებთ, როცა 2013 წლის 7-13 ოქტომბრის განთავსებით “კვირის პალიტრამი” დაბეჭდილი მისი ერთ-ერთი წერილიდან ამონარიდს შეგვასხენებთ: “ის (გ. ბათიაშვილი _ ბ.ფ.) აცხადებს, რომ ფოთის პორტის შემდგომ განვითარებას მანსი არა აქვს და სატრანსპორტო ფუნქციის გასაზრდელად დამატებითი პორტების მშენებლობა აუცილებელია ამიტომ პორტების პერსპექტივა არის მდინარეები კალაპორტების გამოყენება, რათა ნაკლებად დაეკავდეს ზღვის სანაპირო ტერიტორია, სწორედ აქ წარმოიწმინდება ქალაქი სამტრედიის როლი, რადგან ის მნიშვნელოვანი სარეინიფორმაციო კვანძია. თუ მოხერხდება, რაიონის გემწვეობით სამტრედიამ შეიქმნას სანჯვარო გემებისადმი აუცილებელი ფორვატერი, მაშინ შესაძლებელი გახდება, ტვირთების ბაქებით გადმოტანა და რეინიფორმაციო მიმართულებით გაგზავნა. ამრიგად, სამტრედიო სატვირთო პორტიც გახდება.” აქვე იხილეთ ნათქვამი, რომ მდინარე რაიონის მარჯვენა სანაპიროს გრძელი მონაკვეთი დაუხალხლებელია. რომ ასეთი პარქეტიკა მსოფლიოში მიღებულია.

ბაზონი გა!

ასეთი კარგი იდეის მოწოდებისათვის დიდი გვაგახარებთ თქვენც და ბაზონ გიგა ბათიაშვილსაც. იცოცხლე, იდეა კარგია, მაგრამ თავად დაეკვირდით, ბაზონი გიგას ნათქვამი: “თუ მოხერხდება”. ეს მე ჩემი შეხედულებების უფრო მეტად გამოხატვის სრულ საშუალებას მძლევეს.

დღეს, ესოდენ შეჭირვებული მდგომარეობაში მყოფი ჩვენს ქვეყანას, დალოკალიზებულ ასეთი დიდი პოტენციალის განხორციელება, რომ არ შეუძლია, ფაქტია. რაც შეეხება საკითხით მსოფლიო მასშტაბით დანტერესებული ქვეყნების სპონსორობას, ალბათ, ბევრი მათგანი იმაზე დაფიქრდება, თუ რა მოხდა ამ 150 წლის წინათ, რატომ შეწყვიტეს არსებობა მდინარეების გომის, ცხენისწყლისა და რაიონის შესართავებთან სწორედ ამ დანიშნულებით წარმოქმნილმა ჩანასახოვანმა სანაოსნო პორტებმა “რედუტკალაში” და “ორბირმა”, რომლებიც მე-19 საუკუნის დასაწყისისათვის შავი და კასპის ზღვების სამდინარო, სამხელეთო გზათა მშენებლობის პროექტს წარმოადგენდნენ და ამ მიმართებით 1870 წლამდე, ფოთის თბილისის რეინიფორმაციის ამოქმედებამდე, თავისი მდებარეობით, როგორც სამხედრო-სტრატეგიული, საკურო და მომავლისათვის ეკონომიკურად აღმაშენებლის გზაზე მდგარ დაბა-დასახლებულ მოსახლურდნენ. ფაქტია, რომ დასახლებული სარეინიფორმაციო მთავრობის ამოქმედების შემდეგ, ამ საკითხით დანტერესებულ ქვეყნებს, ფოთის პორტში გემების დაცლა და მათი რეინიფორმაციის თბილისის, აქედან კი სხვა მიმართულებით ტრანსპორტირება უფრო იაფი უკლებლია, ვიდრე მისი “რედუტკალაში” და “ორბირმაზე” ჩატარებული სამშენებლო და მისი შემდგომი დამისამართება.

რეინიფორმაციის თბილისის, აქედან კი სხვა მიმართულებით ტრანსპორტირება უფრო იაფი უკლებლია, ვიდრე მისი “რედუტკალაში” და “ორბირმაზე” ჩატარებული სამშენებლო და მისი შემდგომი დამისამართება.

ასე რომ, ორივე პორტის არსებობა-განვითარების პერსპექტივა ჩანასახოვან რეინიფორმაციის თბილისზე უკეთესია.

ეს ერთი მეორეც: იგივე ინვესტიციური, რომელმაც ზემოთ დასახელებული პროექტის განხორციელებაში მილიარდობით ფული უნდა ჩადოს, იმაზეც დაფიქრდება, რომ დღეს, როცა ანაკლიის პორტის მშენებლობის საკითხი გადაწყვეტილბა, როცა, ხედავთ თუ შეე, თბილისი-სოხუმის სარეინიფორმაციო გზა აუცილებლად აღდგება და აქედან შედარებით მოკლე გზით თურქეთისაკენ გასასვლელი გამოითავსის უფლებდა, როცა სამხელეთო გზების ფართომასშტაბიანი მშენებლობა ბათუმის მიმართულების შემდეგ ფოთისა და ანაკლიისაკენ გადმოინაცვლებს, უკვეყვლად აღდგება საკითხი ანაკლიასთან მიმდებარე ტერიტორიაზე აეროპორტის მშენებლობის თაობაზე. დიდნი კი ასეთი ვითარებაში ესოდენ დიდი რისკის გაწევა?

ისიც აუცილებლად გასათვალისწინებელია, რომ მაშინდელმა (1830-1870 წლები) ორთქლის გემებმა “აყერმანმა”, “გალუბნიმა”, “ნადეჟდინა”, “სესტრიცამ” და მათმა მსგავსებმა “ჭირი მოჭამა” და დღევანდელ პირობებში, როცა მდინარეთა დონემ 150 წლის დონესთან შედარებით კაავირობდა იცო, რა ოდენობით უნდა გავაიფოროთო მდინარე რაიონის კალაპორტი, რომ მასში თავისუფლად ის სატვირთო გემები შემოვიდნენ, რომელთა სიგრძე 100-200, ხოლო სიგანე 50 მეტრია, რომ არაფერია ვთქვამო მდინარე რაიონის სიღრმე შეგუბებით დასავლეთი საქართველოში კლიმატური პირობების უარყოფით ცვლილებებზე. ასეთ შემთხვევაში, ჩემი აზრით, ყველაზე სწორი ის იქნება, ანაკლიისა და ფოთის პორტების განტვირთვის მხინძი, სამტრედიამ, როგორც სარეინიფორმაციო, საგზაო და საკურო საკვანძო მდებარეობის ქალაქს თავის ფუნქციას იმით აღადგინოს ამ პორტებში შემოღობული ტვირთების ნაწილის შემდგომ დახარისხება-დამისამართების პოლიგონი გახდეს. ამისთვის საჭირო იქნება ანაკლიასთან კავშირი, რეინიფორმაციო ტვირთების საგზაო ტრანსპორტით შემოტანა. აქ საჭირო სათავისობის (ტერმინალების) განთავსება. ამით ამ გემების ამოქმედებას ვგულისხმობ, რაც საუკუნის 80-იან წლებში რეინიფორმაციის სამტრედიის მაშინდელ უფროსს, ბაზონი რემი ვაშაქიძეს ჰქონდა განზრახული. ბაზონი გიგა, თქვენ მაშინ პარტიის რაიონის მრეწველობისა და ტრანსპორტის განყოფილების გამგედ მუშაობდით და კარგად იცით, რომ ამ დანიშნულებით ბაქეიანის ტერიტორიაზე მანქანებისა და რეინიფორმაციის ლიანდაგის ახალი, სხვადასხვა სიგრძის 33 განტვირთვა გეგმიდია, რომელიც ამჟამად გაჩერებულია და აღსადგენია.

პროექტი, ვფიქრობ, განხორციელებადია, თუ რაიონის ხელმძღვანელობა, მთავრობაში მყოფი ჩვენი რაიონის წარმომადგენლები მისით აქედანვე დანტერესდებიან. სამტრედიისათვის სარეინიფორმაციო ფუნქციების დაბრუნების კიდევ ერთი იმედი აფხაზეთის გავლით მოსკოვი-თბილისის მაგისტრალის ფუნქციონირების აღდგენაა. პირადად მე სრული იმედი მაქვს, როგორც აფხაზეთის დაბრუნების, ასევე, ამ საკითხის ახლო მომავალში მოგვარების.

ბაზონი გა!

თქვენს მეორე წერილში “დაუბრუნეთ სამტრედიას სატრანსპორტო დერეფნის ფუნქცია”, ჩვენი ქვეყნისა და რაიონის ეკონომიკური პოტენციალის ასამაღლებლად და გასაძვირებლად, თქვენ ქართველი მეცნიერების, პაატა გორგაძისა და პაატა ცნობილიაის ხელმძღვანელობით ქართული წყლით (ლაპარაკია ქართულ წყაროს წყლებზე _ ბ. ფ.) დანტერესებისა და მისი მსოფლიოში ექსპორტის თაობაზე კმაყოფილი განწყობით საუბრობთ. თავიდანვე მეც ამ დამოუკიდებლობის ვიჯევი და მისი სისრულეში მოყვანის იმედი არც ახლა დამიკარგავს. მოდი და ნუ გაიხარებთ, როცა ამ პროექტის ერთ-ერთი ავტორის, ინოვაციებისა და მარკეტინგის ექსპერტის, ბაზონი ზააღ ვეიანის განცხადებით “საქართველო მალე მსოფლიოსათვის სასმელი წყლის მიწოდების დონორ ქვეყნად ჩამოყალიბდება; პროექტი, რომელიც წელიწადში, მინიმუმ, 12 მილიარდი დოლარის მოგებას მოგვცემს, რომ ამ საკითხში ამერიკელი პარტიზონრები მალე საქართველოშიც ჩამოვლენ და პირველ ტრანზსაც გადმოირიცხავენ, რომ

საქართველოს მასშტაბით ამ დანიშნულებით 200-მდე მიკროკარხანა აიგება”. აქ იმაზეცაა საუბარი, თუ წყალს როგორ ბოთლებში ჩამოსაძენ. საგარეოდ, რა იქნება ერთი ბოთლის საბაზრო ფასი, რომ საწვინი საშუალობისათვის (საუბარია სპეციალური ტერმინალის მშენებლობაზე _ ბ. ფ.) 700 მილიონი დოლარია გათვალისწინებული, რაც ორ-სამ წელიწადში 2 100 000 000 აშშ დოლარის მოგებას მოგვცემს. კეთილხელობი ამ ციფრებს და თვალს არ ვუჯერებდი. თუმცა ეკვი მის შესრულებაზე მაშინ გამიხნდა, როცა გამახსენდა, რომ აქ იმ ამერიკანთა საუბარი, 2008 წლის რუსეთის ომის შემდეგ, პუნქტირებული დახმარების სახით, პამპერსებთან ერთად სასმელი წყლიც რომ გამოგვიგზავნა. არადა, როგორ გინდა იმ ცდუნებას გაეცე, რომ 12 მილიონი დოლარი ჩვენი პატარა ქვეყნის სამი წლის ბიუჯეტია. იმასაც, რომ საქართველოს თითქმის ყველა რაიონში ამ დანიშნულების, მინიმუმ, ორი ქარხანა მაინც აშენდება და თქვენც, ბაზონი გიგა, თვალისწინებთ რა, ჩვენი რაიონის საკვანძო მდებარეობას, ყველაფერს ისევე ანაკლიასთან კავშირში და რაიონის ეკონომიკური აღმაშენების ქორღში განიხილავთ. თავის დასავლეთის მხინძით, აქაოდა, ქვეყნის ამ სასაქონო საქმის მძღამ ჩვენი რაიონი უფუარადღებო და რარჩეხო, იმედოდ რესპუბლიკის ხელმძღვანელობას და პარლამენტში ჩვენი რაიონის წარმომადგენლობას უხმობთ.

ბაზონი გა!

თქვენს წერილებამდე ვგულაფერი ამის შესახებ მეც წამქეითა და თქვენსავით განხილველ-აღფიქრებებულმა, როგორც ერთ დროს რაიონის ყოფილმა ერთ-ერთმა ხელმძღვანელმა, გადაწყვიტე, ჩემი აზრი რაიონის ხელმძღვანელობისა და ქვეყანაში ამ დანიშნულებით შექმნილი კომისიის წევრებისთვის მიმეწოდებინა, რომ სოფლების: ბერძენისწყაროს, ნოღის, გომის, წიაღუნის უნიკალური წყაროები ყურადღების გარეშე არ დარჩნულათ, და თუ ეს არ გავაუმჯობესოლოდ იმეტიომ, რომ ქვეყანაში ახალი ხელისუფლების მოსვლისთანავე ქვეყნის ხელმძღვანელობაში მყოფი სამტრედიელებს (რაიონის ახლანდელი ხელმძღვანელების გარდა) რაიონის მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა თუ ცალკეული სხვა დარგის განვითარება-აღმაშენებლის, მათი პერსპექტივისთვის გასატარებულ ღონისძიებებზე ჩემი აზრი წერილობით და ორი წლის წინ ვახსე. თუმცა, მისით დღემდე არავინ დანტერესებულა. დღევანდელი გადასახდით ვფიქრობ, სწორად მოვიქეცი. იმ წერილში მავანთა და მავანთ იმასაც შეგახსენებდი, რომ საბჭოთა წყობილების დროს რაიონის რესპუბლიკაში ხილ-ბოსტნეულის დამზადების მიხედვით შესაძლებელი იყო ეკავა (მზადდებოდა 20 000-22 000 ტონა), რომ მაშინდელი საბჭოთაის რესპუბლიკებში ხილ-ბოსტნეულის დატვირთვის სეცციები მთელი წლის მანძილზე ნაკლებ იგზავნიდნენ და ამ დანიშნულებით რაიონში მოქმედი სამი ქარხანაც (რომელთაგან დღეს არც ერთი აღარაა) უმედიდ მოქმედებდა იყო. ჩემი თხოვნა იმაში მდგომარეობდა, რომ იქნებ რაიონის ხელმძღვანელობას და დეპუტატებს როგორმე მოეძიათ სპონსორი, რომელიც ერთ, თუ ორ, მცირე წარმადობის ქარხანას მაინც ააგებდა.

დავუბრუნდეთ ისევ სასმელი წყლის საკითხს. დღის წესრიგში აქტუალურად დღევანდელ წელიწადზე მეტი დრო გავიდა. ასე მგონია, მისადმი ინტერესი საერთოდ მინეცა. სადა დაპირებული 200 ქარხანა? იქნებ, ვგულაფერი გემების მიხედვით მდის და მე ვუვ ჯედავ?

ბაზონი გა!

ამავე განხილვის განთავსებული თქვენი მომდევნო წერილი, “სამტრედიის მასზე მიწვევულ ისტორიულ მისიას შეინარჩუნებს?” წინა წერილების ერთგვარი ჯამური ნაყოფია. აძენდა, მე მისი განხილვა-ანალიზისაგან თავი შევიკავე. არც ბოლო დროს დატვირთული წყაროებზე: “ჩვენ დიდი ნიყო ნიყოლად გვასწავლის” გამოცხატავ ჩემს აზრს, რამეთუ მეჩვენება, რომ იგი ერთგვარად გულგატეხილი კაცის გამოიხილია.

რაც შეეხება პირადად მე და ბევრ ჩემსთანა, როგორც რაიონი სამტრედიელს, გული მწუვება, რომ კვივ ჩარეცხილთა რიგებში ჩავრჩით და ჩვენი აზრი აღარავინ ანტერესებს. და მეც აღარ ვცდილობ, ვინმეს ნიყო ნიყოლაქობა და ვაღიკო კოპალიეუმილობა მოეთხოვის.

პატივისცემით
ბაზონი გიგა

იხს, წარსულის დაიწვინება სწორად რომ არ შეიძლება

სათაურად გამოტანილი ეს წინადადება ბორის ფოცხვერაშვილის ახლანდელ გამომცემელი წიგნის “წარსული, რომელიც დასავლეთით არ მექმნება” პერიფრაზია. მართლაც რომ წიგნში მოთხრობილი იმ წარსულისთვის დაევიწყების ნაცრის მიერა, მეტი რომ არა ვთქვა, დანაშაული იქნებოდა. არადა, რამდენ დაევიწყებულს, მტკვერწყაროს და ასობით ადამიანისთვის სანუკვარ წარსულს აცოცხლებს ეს დალოცვილი ავტორი. თქვენ წარმოადგინეთ, იმ ადამიანების ხასიათების არამცოდნე მითხველსაც კი წარსულს უცოცხლებს წიგნში აღწერილი პიროვნებები. მართალია, მე ბევრ მათგანს ვიცნობ და ვიცნობდი, მაგრამ ისინი, ვისთანაც ნაცნობობის პატივი არ მქონდა, ისინიც კი წიგნიდან ძველი ნაცნობებივით შემომქექიან. ასე მგონია, ვსაუბრობთ, ვსჯავლობთ, ერთმანეთს ვუღარებთ წარსულსა და აწმყოს და ამ კამათში მართალია, კუმშირიტება იხვეწება, მაგრამ ვაი რომ...

ბორის ფოცხვერაშვილი რომ კალამს ნიჭიერად ფლობდა, ამის თაობაზე ამ ნახევარიოდ საუკუნის წინათ დაერწმუნდი, როცა იგი ჟურნალ “წინაგისა” და შემდგომში, გაზეთ “საქართველოს რესპუბლიკაში” თანამშრომლობდა. რა გზებით, დამაჯერებლობითა და სისადავით წერს ავტორი. ნამდვილად მშურს შენი, ბატონო ბორის. წიგნი რომ წავიფიქვო, შენს მიმართ შური გამიხნდა. ამას თვით შურს ეძახიან, მაგრამ ჩვენ ხომ კარგად ვიცით, შური მაინც შურია. ბორის ფოცხვერაშვილი სამტრედიის კომპაემორს ხელმძღვანელობდა მაშინ, როცა მე კომპაემორულ რესპუბლიკაში გამომავალ განთავს “ახლანდელ კომუნისტს” ვმოდევარებდი. შემდეგ ბორის რაიონის სახალხო კონტროლსა და აღმასკომს თავკაციოდა. გადაჭარბებულად არ იქნება იმის თქმაც, რომ მხედრობის აწინააღმდეგო იგი მოკლე დროით, როგორც რაიონის გამგებელი, რაიონის მხსნელი გახლდათ. მაგრამ როცა მათთან ჰიდლის ამოებაში დარწმუნდა, თანამდებობაც მისი სურვილით დატოვა.

გენიალური ბუნებრივიათ, ამბობენ და ამ შემთხვევაში ბუნებრივობას უბრალოებასთან აივებენ. თუკი ამ მცნებას დაუჯერებთ, ავტორმა ერთოდ უბრალოდ და უმტკივნეულოდ შეძლო იმის ახსნა, თუ ვის გამოა, რომ საკუთარი თავისა და მინის მადიებელი ჩვენი საზოგადოება თითქმის ოცდახუთი წელია კურსაცდენილ რაყეტასავით დაბორიანობს. ეს გახლავთ ე. წ. თავისუფლებამოპოვეულ თაობასა და მათ წინაბრებს შორის ჩატეხილი ხილის შედეგი. ჩვენ ხომ მათთვის, უბრალოდ, ჩარეცხილები, კორუმპირებული და ფუნქციონირები ვართ. ჩემი აზრით, მომდევნო თაობების ამგვარმა ნიპილისტურმა დამოკიდებულებამ წინაბრების მიმართ მივეცივანა და ჯერაც სრულად თუ არ მივეყვანივართ, მივეცივანას, თავისუფლების ნაცვლად თავისუფლების დაკარგვამდე.

ხომ არ დაგვიფიქრდეთ ამ საკითხზე, რომ წინა თაობების ლანდლა-გინებით, არც ერთ მომდევნო თაობას არ მოუგია. ალბათ, ამიტომაცაა, რომ ბორის ფოცხვერაშვილი ყოველგვარი მითითებისა და ახსნა-განმარტების გარეშე მიგვანიშნებს, რომ წინა კაცი უკანას ხილია. რომ წინაბრის დამფასებელი ერთი თავით მაღლა დგას. ეს არის და ეს ჩატეხილი ხილიც მთელდებდა და წინა თაობის მიმართ კრძალვა და რიდი უკეთესიგვენ გადამქვედნიებს ნაბიჯს. არადა, პოლიტიკათან შეთანამეხებული დღევანდელი ვმასწავლავს, აუჯად იხსენებენ იმათ, ვის მიერ აგებულ სახლებში ცხოვრობენ და ვის მიერ გაყვანილი გზებითა და ხილებით დადიან. ბუნებრივია, უმაღური ნამბორი ძველად გაიკვევს გზას ნათელიასკენ.

ცხადია, ვისაც ფეხებში მყარი სადგომი არ გააჩნია, ის მაგრად ვერ მოიქნევა. არადა, ეს საერდენი აქვეა, ის საერდენი, რომელიც ძალაყინის გამოყენების საშუალებას მოგვცემს. აი, საითენ მიგვმართავს წიგნის ავტორი, როცა თავისი გმირების გაცოცხლებით, ავტანცია-პროპაგანდის გარეშე ვაივინებებს გზას ნათელი მომავლისაკენ. ეს ის ნათელი მომავალი სულაც არ გახლავს, რომლის ძიებისას კომუნისტებს გზა-კვად აერთათ და ქონსში ჩაეკარგენ.

მე ვფიქრობ და სწორად მიმანია, თუკი წარსულის შემფასებელი ისეთი ავტორი, როგორც ბორის ფოცხვერაშვილია, ჩვენს რაიონებში, მხარეებსა და კუთხეებშიც გამოჩნდებოდნ. დაიხ, არა მგონია, ამ აზრს სასიცოცხლო მნიშვნელობა არ გააჩნდეს, რადგან გასულ საუკუნეშიაც კი არანაკლები გზებითა და თავადღობით ვეივარდა სამშობლო და ქვეყანა ვინმე დღეს უყვართ. ამ სიყვარულის დაღწევა და შეუფასებლობა კი, ერთხელ კიდევ გავიმეორებ და ვიტყვი, სიყვითის მიმართულებით ვერ წავგიყვანას.

წიგნი ავტორიგუილია. 80 წელს მიღწეული ავტორი წერს საკუთარი თვალთხანასა და განცდილებებს დაფრდობით. თქვენს წინ ომში მამადაყარული და ცხრა წლის ასაკში დღევანდელცვლილი შეწევნებული ბავშვი დგას, რომლის ფართოდ გახელოლი თვალები გაოცებასა და სამყაროსადმი გაბორტებას კი არ გადმოგვცემს, არამედ მორჩილად გეაჯებათ. რომ მისი სიყვარულისა გწამდეთ.

წიგნის კითხვის დროს ჩემს თვალწინ უამრავმა ნაცნობმა სახემ გაიღვა, რომელთაგან სიახლოვესაც ბევრჯერ დაუტყვებდართ. სხვათა ტყვილის განხარებაში დაოსტატებული ავტორი მალდაუტყვნადელი ვგაძამს იმ ტყვილის განსამუტყვად განაღებულ ომში. ამ ომს ბოროტებაზე სიყვითის გამარჯვება ჰქვია. ამ მორძაბას არ შეიძლება მდორე, უარეს შემთხვევაში ტრაგეული დაბოლოება ჰქონდეს. გული არ მოგიოთხებს ბავშვობაში დაობლებულ და ბაჭს მწე არ გაუხდეთ. არ მოეფეროდ გულზე არ მიხვულს, რომელსაც მოხუცი ბუბის გარდა არავინ გაჩანდა, თუმცა, იბლისი კვერი ცხვაო, იტყვიან. მართლაც რომ რამდენი კეთილი ადამიანი ტრაილებს ბორის ფოცხვერაშვილის ირგვლივ, სოლამა, ტუქნეურ სასაულებელში, ინსტიტუტში და შემდეგ ცხოვრების ასპარეზზე ვახვლისას. იგი უფრო, მას ედობიან და პატივს სცემენ და მუადამ მზადაა, როცა საიმისი დრო დგება, საზოგადოებასგან მიღებული ზრუნვა და სობო იმავე საზოგადოებას დაუბრუნოს. წიგნის ავტორი მართლაც უმურველად გასცემს სიყვითს. იგი ყველა სიყვითის მადიებელს ქონავია, მართლის საერდენი და კეთილის გამაყრცქვლებელია. წიგნში მეტსმეტყვად კი მომეჩვენება, იმ სითხის გამოვლინება, რასაც ავტორი ავლენს თავისი გმირებისადმი.

ადამიანი სამყაროს შვილია, სამყარო კი სრული წესიერებისა და სიხუსტის განსახიერებაა. კაცობრობის საბოლოო მიზანიც იქითენ ღტლოვაა და ადამიანები მაღლწევნ ამ სანუკვარ საძიებელს. იპოვიან სულის სავანესა და შრის ზეიმს. აი, საითენ მიგვაერთ ავტორის, აი, რისკენ მიწერავის თვად და აი, საითენ მიავსს მითხველი. ხანდახან ავტორი თავის გმირთან ერთად ბეწვის ხილვე და დანა-სამართების პირზე დაიარება, მასთან ერთად განიცდის ცხოვრებისეულ გვემას, უხარია და სწენის მასთან ერთად. ამ მცდელობისას ავტორი ერთოდ პირდაპირი სწანს. იმასაც კი ახერხებს, უსიტყვოდ მითის მიმყვრისა და ჩვენების გარეშე მიგახვედროს გულანტყვაც და ვირთელებავა ადამიანები, რომელთა წყლობითაც აუტანელი ხდება ცხოვრება. პარტიულ ხროვებდა და ჯოკებდა თავმყვრილი ობივატელები, უსიტყვად რომ იწეუმენ სიმართლესა და სამართლიანობას.

ადამიანები შრომისა და სიხარულისათვის არიან განჩენილი და ზოგ-ზოგებს ტყველად მიანჩნია, რომ ასეთი რამ მხოლოდ მათი ზევარია. ყოველივე ამზე წიგნში ასახული ასობით ადამიანის ცხოვრება მიგვანიშნებს. ისინი ცხოვრობენ, მამასადამე, ქმნიან, იბრძვიან და იხარაიან. ეს არის ადამიანის და ამასთან ერთად კაცობრობის უდიდესი დანიშნულება.

და კიდევ, ერთი გარემოება, ბაზონი ბორისი კარგი თამადაა. სუფრის წაყვანის მიხედავად ხელოვნებამ არაერთგზის დამატკობ, მაგრამ მას არ ვიცნობდი, როგორც პოეტს. არ ვიცნობდი და ბევრიც დამეკარგავს. ამ აზრამდე წიგნში მოთავსებულმა სალალობოებმა მიმიყვანა.

ადრე ვთქვი ასეთი წიგნი ყველა რაიონში უნდა დაიწეროს-მეთქი. დაიხ, ვთქვი და ვიმეორებ, თითქოს ყველაგან არის თითო ბორის ფოცხვერაშვილი. რომელთაც ხელისუფლებე უწერია თავიანთი რაიონისა და თანამებრძოლების ცხოვრება. ბოლოს და ბოლოს მათ შემდგომ თაობას.

დაიხ, საჭიროა ანდაგვარი წიგნების შექმნა, რადგან აუცილებელია, გავიფიქრო ვისი გორისა ვართ. ვის მიერ დატოვებულ მოძღვრებას ვუფლებობთ.

დავით ასრულება
მხინდელი

ჩანი პარი! ქაილი სიკარიელიეუი?!

მიუხედავად არაერთი მცდელობისა და ბუბლოვაციის ვაზეთის ფურცლებზე, თუ რას გვიქმნის მომავალი, როგორ გვესახება სამტრედიის როლი და რა ადგილს დაიკავებს ის ჩვენი ქვეყნის სტრატეგიულ ვეგმაში, დღემდე კითხვები პასუხეუცეეული რჩება. ჩვენი სურვილი და მოსაზრებაა წარმოიხილეს ქალაქი, როგორც სარკინიგზო კვანძის ფუნქციის მატარებელი, ვფიქრობ, მეტ დაყოფილებას დრო ვერ მოითმენს.

ძალზე მნიშვნელოვანია სამუშაო ადგილების მოპოვებისა და შექმნის საკითხი, დღეს არსებული ვითარებიდან გამომდინარე.

სამტრედია გეოგრაფიულად რაიონულ ცენტრს წარმოადგენს. ქალაქს ესაზღვრება 14 სოფელი (7 მთის, 7 ბარის), იმთავითვე რაიონში მნიშვნელოვანი ადგილი ეკავა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების წარმოებას. ძალზე თავსებადი იყო აგრარული სექტორი და გადამამუშავებელი მრეწველობის თანარსებობა. იმ ხანადაც და დღესაც საკითხი აქტუალურია არ კარგავს. ჭარბად მოწვეული ხილი გლეხს უფუტვდება. საუბარია კაიფერი მსხლის, ლელვის, ტყემლის მოსავალზე, მაშინ, როდესაც შესაძლებელია, მათი გადამამუშავება (მხედველობაში მაქვს მურაბის, ჯემის, წვენების წარმოება. კაგლის მურაბა მთელ მსოფლიოში არსად კეთდება, რისი დიდი გამოცდილებაც ჰქონდათ სამტრედელ მეკონსერვეებს.) რაიონში აუცილებელია საკონსერვო საწარმოს შექმნა, რაც გლეხს პროდუქციის რეალიზების საშუალებას მისცემს. შეიქმნება სამუშაო ადგილები, მოსახლეობას სარჩო-საბადებელი გაუნდება.

სოფლად გარკვეული რესურსია მეფუტკრეობის განვითარებისთვის, არადა, ამჟამად სოფლად არსებული თავლის რეალიზება გლეხს უძნელდება, რადგანაც პრობლემატურია ისეთი მომხმარებლის პოვნა, რომელიც კილოგრამობით შეიძენს ამ პროდუქტს. გამოსავალია, შეიქმნას მცირე საწარმო რომელიც პროდუქტს პატივითა ზომის ქილებით მიაწოდებს მომხმარებელს. ამით ხელმისაწვდომობის გარდა ხელსაყრელი გახდება საგრძნობლად გაიზრდება პროდუქტის რეალიზაცია. ძალზე მნიშვნელოვანია ჩვენს რაიონში არსებული მტკნარი წყლის რესურსის ოდენობა სოფლებში: გომი, ნაბაკვი, ნინოშვილის უბანი და სხვა. შესაძლებელია, მტკნარი წყლის პოლიეთილენის ბოთლებში ქარხნული წესით დაფასოება და რეალიზაცია, მით უფრო მთელი მსოფლიო მტკნარი წყლის დეფიციტს განიცდის. საქართველოში დღეს სასურსათო პროდუქციის 80 პროცენტი იმპორტირებულია. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ საქართველოში წარმოებული სასურსათო პროდუქტს ბაზარზე დამკვიდრება არ გაუჭირდება.

რაიონში ასევე საკმაო რაოდენობის ნატურალური რძის რესურსია, დაახლოებით, 10 ტონა, რისგანაც შესაძლოა ვაწარმოოთ 7 დასახელების რძის, და რძემჟავე პროდუქტები: ყველი, კარაქი, ნაღები, არაყანი, ნაღული, მაწონი, რძის შაქარი, რომელიც საკმაოდ ძვირადღირებული პროდუქტია, გამოიყენება ფარმაცევტულ წარმოებაში. გადამამუშავების შედეგად მივიღებთ მილიონი ლარის ნატურალურ პროდუქტს. საარჩევნო პერიოდში სერიოზული საუბარი იყო რძის ქარხნის მშენებლობაზე, შემდგომ საკითხი ისე მიჩნულა და ხელიდან გამოგვეცალა, სამტრედელელებმა ამის თაობაზე არაფერი ვიცით, არადა, რაიონისთვის მნიშვნელოვანია, რადგანაც ამ სფეროში დასაქმდებოდა 150 კაცი. რაც შეეხება მე-2 ეტაპს, სამუშაო ადგილების შექმნის საკითხს აქ მდგომარეობა უფრო რთულადია, თუმცა დაუძლეველი არ არის, თუ კეთილ ნებას გამოიჩენენ. დიდი ხანია, ქვეყანაში საუბარი მიდის მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებაზე. სწორედ ჩვენს მიერ დასახლებული საკითხები, მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებას განეკუთვნება.

ისმება საკითხი: ვინ უნდა მისცეს ბიძგი ამ სფეროს განვითარებას? 1999 წელს ქვეყანაში გამოჩნდა ახალი ძალა “მრეწველობა გადარჩენის საქართველოს”, რომლის ლიდერები ვფიქრობდით, რომ სწორედ საშუალო ბიზნესს შიკური მდგომარეობიდან გამოიყვანდნენ.

იმედს გვისახავდა ის, რომ მოძრაობა მოვიდა დიდი მამულიშვილის, ნიკო ნიკოლაძის იდეებით, რაც ერთგვარი გარანტი იყო ლიდერების გულწრფელობისა. ჩვენც სამტრედიაში დავაფუნეთ ორგანიზაცია და საპარლამენტო არჩევნებში მივიღეთ მონაწილეობა. იმერეთის მხარეში, მაშინ როდესაც ქუთაისმაც კი ვერ გადალახა 7 პროცენტის ზღვარი, ჩვენ ვიფავით ერთი ვინც ეს ბარიერი დაძლია. რესპუბლიკის მასშტაბით კი ბარიერის გადალახვას პროცენტი აუღლებოდა. უნდა ითქვას, სწორედ სამტრედელთა ძალისხმევა აღმოჩნდა უმნიშვნელოვანესი, მოძრაობას ბარიერი დაეძლია. დღემდე “ლიდერები” პარლამენტის წევრები არიან.

საკითხავია, რა მიიღო ადგილობრივმა მოძრაობამ? დიდი იმედგაცრუება. მოძრაობა დატოვეს დირსეულმა ადამიანებმა. შემდგომ, თუ როგორ განვითარდა მოვლენები ეს კიდევ სხვაა. ფაქტობრივად, დღეს მოძრაობას შემორჩა მხოლოდ მოძრაობის წევრების სიის ზონარგაყრილი ეურნალი.

ლიდერებმა მხოლოდ თავისი ბიზნესი გადარჩინეს. მიადგა დიდი მამულიშვილის – ნიკო ნიკოლაძის სახელს ჩრდილი. რომელსაც ულმობელი საქმის კაცს უწოდებდნენ. და თუ ამ წერილს, მოხდება და პარლამენტარები წაივითხვენ, ესტუმრონ სამტრედიას და რეალობას თვალი გაუსწოროს.

ასე რომ, მსხვილი ბიზნესის მესვეურნი მონოპოლისტებად, საშუალო ბიზნესის კონსერვანტებად ფაიბდებიან, საშუალო და მცირე ბიზნესი სულს დაფავს. არადა, სწორედ საშუალო და მცირე ბიზნესშია ქვეყნის ხსნა.

დღეს ქვეყანაში 7 ძალა დომინირებს: მთავრობა, პრეზიდენტის აპარატი, პარლამენტი, არასამთავრო ორგანიზაციები, ტელევიზია, “ქართული ოცნება”, საპატრიარქო. მისი უწინდესობა საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ის მწვემსთავარია, რომელიც ქვეყანას რეყვებისგან იცავს და ამას საქართველოს მოსახლეობა მადლიერებით აღიქვამს. დღევანდელი იყო ჩვენი კათოლიკოს-პატრიარქი! მთავრობა ის ძალაა, რომელიც ქვეყნის აღმშენებლობას უნდა ემსახუროს და ვფიქრობთ, რომ ესმსახურება, როგორც მოდის, სხვა საკითხია. ძირითადად ქვეყნისთვის გულანთებული ადამიანები არიან. პარლამენტი წარმოდგენილია უმრავლესობით და უმცირესობით. სწორედ “ნაც მოძრაობის” 40% ეპაექრება უმრავლესობის 60%-ს. არასამთავრობო გაურკვეველია რისთვის ფინანსდებიან, მთავრობას დარტყმაც აყენებენ, ნაცვლად იმისა, რომ დაკავებული იყვნენ ჯანსაღი საქმიანობით, ღიმილის მიმგერელია გიგაური თავისი წარსულით.

ლიდერებმა მხოლოდ თავისი ბიზნესი გადარჩინეს. მიადგა დიდი მამულიშვილის – ნიკო ნიკოლაძის სახელს ჩრდილი. რომელსაც ულმობელი საქმის კაცს უწოდებდნენ. და თუ ამ წერილს, მოხდება და პარლამენტარები წაივითხვენ, ესტუმრონ სამტრედიას და რეალობას თვალი გაუსწოროს.

ასე რომ, მსხვილი ბიზნესის მესვეურნი მონოპოლისტებად, საშუალო ბიზნესის კონსერვანტებად ფაიბდებიან, საშუალო და მცირე ბიზნესი სულს დაფავს. არადა, სწორედ საშუალო და მცირე ბიზნესშია ქვეყნის ხსნა.

დღეს ქვეყანაში 7 ძალა დომინირებს: მთავრობა, პრეზიდენტის აპარატი, პარლამენტი, არასამთავრო ორგანიზაციები, ტელევიზია, “ქართული ოცნება”, საპატრიარქო. მისი უწინდესობა საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ის მწვემსთავარია, რომელიც ქვეყანას რეყვებისგან იცავს და ამას საქართველოს მოსახლეობა მადლიერებით აღიქვამს. დღევანდელი იყო ჩვენი კათოლიკოს-პატრიარქი! მთავრობა ის ძალაა, რომელიც ქვეყნის აღმშენებლობას უნდა ემსახუროს და ვფიქრობთ, რომ ესმსახურება, როგორც მოდის, სხვა საკითხია. ძირითადად ქვეყნისთვის გულანთებული ადამიანები არიან. პარლამენტი წარმოდგენილია უმრავლესობით და უმცირესობით. სწორედ “ნაც მოძრაობის” 40% ეპაექრება უმრავლესობის 60%-ს. არასამთავრობო გაურკვეველია რისთვის ფინანსდებიან, მთავრობას დარტყმაც აყენებენ, ნაცვლად იმისა, რომ დაკავებული იყვნენ ჯანსაღი საქმიანობით, ღიმილის მიმგერელია გიგაური თავისი წარსულით.

დასაწყისად დავიწყო თემატიკა და დავაბრუნებ ხელს იქვე, სადა დაიწყო. ამის ნიშნად, ბიზნესის განვითარების მიზნით, მთავრობას, პარლამენტს, ადგილობრივ მთავრობებს ვთხოვ, დაეწიონ თავი ამ მნიშვნელოვან საკითხს და დაეხმონ მოსახლეობას მოსახლეობის განვითარებაში.

დღეს ქვეყანაში 7 ძალა დომინირებს: მთავრობა, პრეზიდენტის აპარატი, პარლამენტი, არასამთავრო ორგანიზაციები, ტელევიზია, “ქართული ოცნება”, საპატრიარქო. მისი უწინდესობა საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ის მწვემსთავარია, რომელიც ქვეყანას რეყვებისგან იცავს და ამას საქართველოს მოსახლეობა მადლიერებით აღიქვამს. დღევანდელი იყო ჩვენი კათოლიკოს-პატრიარქი! მთავრობა ის ძალაა, რომელიც ქვეყნის აღმშენებლობას უნდა ემსახუროს და ვფიქრობთ, რომ ესმსახურება, როგორც მოდის, სხვა საკითხია. ძირითადად ქვეყნისთვის გულანთებული ადამიანები არიან. პარლამენტი წარმოდგენილია უმრავლესობით და უმცირესობით. სწორედ “ნაც მოძრაობის” 40% ეპაექრება უმრავლესობის 60%-ს. არასამთავრობო გაურკვეველია რისთვის ფინანსდებიან, მთავრობას დარტყმაც აყენებენ, ნაცვლად იმისა, რომ დაკავებული იყვნენ ჯანსაღი საქმიანობით, ღიმილის მიმგერელია გიგაური თავისი წარსულით.

დასაწყისად დავიწყო თემატიკა და დავაბრუნებ ხელს იქვე, სადა დაიწყო. ამის ნიშნად, ბიზნესის განვითარების მიზნით, მთავრობას, პარლამენტს, ადგილობრივ მთავრობებს ვთხოვ, დაეწიონ თავი ამ მნიშვნელოვან საკითხს და დაეხმონ მოსახლეობას მოსახლეობის განვითარებაში.

დღეს ქვეყანაში 7 ძალა დომინირებს: მთავრობა, პრეზიდენტის აპარატი, პარლამენტი, არასამთავრო ორგანიზაციები, ტელევიზია, “ქართული ოცნება”, საპატრიარქო. მისი უწინდესობა საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ის მწვემსთავარია, რომელიც ქვეყანას რეყვებისგან იცავს და ამას საქართველოს მოსახლეობა მადლიერებით აღიქვამს. დღევანდელი იყო ჩვენი კათოლიკოს-პატრიარქი! მთავრობა ის ძალაა, რომელიც ქვეყნის აღმშენებლობას უნდა ემსახუროს და ვფიქრობთ, რომ ესმსახურება, როგორც მოდის, სხვა საკითხია. ძირითადად ქვეყნისთვის გულანთებული ადამიანები არიან. პარლამენტი წარმოდგენილია უმრავლესობით და უმცირესობით. სწორედ “ნაც მოძრაობის” 40% ეპაექრება უმრავლესობის 60%-ს. არასამთავრობო გაურკვეველია რისთვის ფინანსდებიან, მთავრობას დარტყმაც აყენებენ, ნაცვლად იმისა, რომ დაკავებული იყვნენ ჯანსაღი საქმიანობით, ღიმილის მიმგერელია გიგაური თავისი წარსულით.

დასაწყისად დავიწყო თემატიკა და დავაბრუნებ ხელს იქვე, სადა დაიწყო. ამის ნიშნად, ბიზნესის განვითარების მიზნით, მთავრობას, პარლამენტს, ადგილობრივ მთავრობებს ვთხოვ, დაეწიონ თავი ამ მნიშვნელოვან საკითხს და დაეხმონ მოსახლეობას მოსახლეობის განვითარებაში.

დასაწყისად დავიწყო თემატიკა და დავაბრუნებ ხელს იქვე, სადა დაიწყო. ამის ნიშნად, ბიზნესის განვითარების მიზნით, მთავრობას, პარლამენტს, ადგილობრივ მთავრობებს ვთხოვ, დაეწიონ თავი ამ მნიშვნელოვან საკითხს და დაეხმონ მოსახლეობას მოსახლეობის განვითარებაში.

აღებას. მანვე დაწერა “გალობანი სინანულიანი” ამით ფელოფორა ნაქვამი. დიდი სულიერი მამა, ილია ჭავჭავაძე ოღეს პეტრებურგიდან საქართველოში პრუდებოდა, მთავრებული ლარისი სახელვარზე დაფიქრებული თავის თავს ეკითხებოდა: შენმა ქვეყანამ საქმე რომ მოეხოვოს, მაშინ რას იქმნ? ეკითხებოდა ის თავის თავს. რა უქნა, რომ ჩემმა ქვეყანამ მაშვილოს და მაიამოს თავის გულის ტკივილი, თავისი იმედი და უიედობა შეეძლებო, კოვისი დეიდი და ვიდეო სიტყვა ვუთხრა და ამ სიტყვით გულისტკივილი მოეუწინო.

დიდმა ილიამ თავისი სიტყვით თავისი გულისტკივილით გვითხრა – “ჩვენი თავი ჩვენადვე უნდა გვეყვინოს”. დღეს კი ერთნი პროამერიკელი იყენებენ, მეორენი ვერპელობას, მესამენი რუსეთისაკენ იხრებან.

საქართველომ ბევრი სიმწველი გამოიარა მამულის სიყვარულით, ენის სისწინდით, რწმენის სიმტკიცით. საქართველო არ გადაშენებულა და მომავალშიც არ გადაშენდება! ქართველებო, საქართველოს – ქვეყნის საქმე ვაკეთოთ!

დროა, საზოგადოება გესლისაგან განიბნოს. ხელისუფლება მოვალეა, ეს ძალა ქვეყნის აქტიურ სიერციდან გაიყვანოს და მთელი ძალისხმევა ქვეყნის აღმშენებლობას მოახმაროს. აქვე, მოკლედ, ისტორიულ ფაქტებსაც გავიხსენებ:

დიდი მეფე დავით აღმაშენებელი ცალკეული სამთავრობების კინკლაობას რომ ვერ აუვიდა, 40 ათასი ვიწვადი ჩამოასახლა, პირველად ძეგზე გამსაც შემოიღო და ქვეყანაში წესრიგი დაამყარა. 5 წელი მონადობა რუს-ურბნისის კრების მომშ-

აღებას. მანვე დაწერა “გალობანი სინანულიანი” ამით ფელოფორა ნაქვამი. დიდი სულიერი მამა, ილია ჭავჭავაძე ოღეს პეტრებურგიდან საქართველოში პრუდებოდა, მთავრებული ლარისი სახელვარზე დაფიქრებული თავის თავს ეკითხებოდა: შენმა ქვეყანამ საქმე რომ მოეხოვოს, მაშინ რას იქმნ? ეკითხებოდა ის თავის თავს. რა უქნა, რომ ჩემმა ქვეყანამ მაშვილოს და მაიამოს თავის გულის ტკივილი, თავისი იმედი და უიედობა შეეძლებო, კოვისი დეიდი და ვიდეო სიტყვა ვუთხრა და ამ სიტყვით გულისტკივილი მოეუწინო.

დიდმა ილიამ თავისი სიტყვით თავისი გულისტკივილით გვითხრა – “ჩვენი თავი ჩვენადვე უნდა გვეყვინოს”. დღეს კი ერთნი პროამერიკელი იყენებენ, მეორენი ვერპელობას, მესამენი რუსეთისაკენ იხრებან.

საქართველომ ბევრი სიმწველი გამოიარა მამულის სიყვარულით, ენის სისწინდით, რწმენის სიმტკიცით. საქართველო არ გადაშენებულა და მომავალშიც არ გადაშენდება! ქართველებო, საქართველოს – ქვეყნის საქმე ვაკეთოთ!

ქართველებო, საქართველოს – ქვეყნის საქმე ვაკეთოთ!

მთავრობა

მინიატურაში

ახალი მთვარე საკიდევით ანთია ცაზე. ჩამოშვებული, ვით ზეცის ღუნა და ზედ ჰაიდა დაზე როგორც სველი სარეცხი, შრება და შიგნით მოფარფაზე ზაფხული უჩანს...

***
რომ დამინახა ენმელამ უცებ, ქალიშვილივით ამიკვლევდა და მეტე ისე მომიახლოვდა, ჩუმად ლოყაზე ლექსი მაცოცა.

***
ვერ ისვენებდნენ კვირტები ბუდეში თავებს ბარტყევით წელავდნენ, ხეზე დაყიდული მზე რომ მწიფდებოდა, ნორჩი ნისკარტებით კვწყავდნენ.

სურათი
მოდის გაზაფხული სასწრაფოსაკით, წინ ნურავინ ნუ გადგედვებით, და თავზე ენძელები და იები უნთებენ მოციმიციმე შექებებით.

***
ყვავილებად გესტუმრე და კარ-მიდამო დაგილოცე, ენძელებად შემოგებდე, გვირილებად გაგწითლდი და ლურჯ იებად დავიმორცხვე.

გაგას საფლავზე ჩუბად წამინას
ასე მეონია, რადაცა ასე, უცნაურად რომ შეირხევა ეს გაზაფხული და ენობში ამოსულმა თოთო ბლახნა ვაჭას ლექსები არ იცოდნენ, არ შეიძლება. მეტე ფშავიდან წამოსული ყველა ყვავილი თვაღს რომ გაახელს და ცვარ-ნამით პირს რომ დაიბანს, ჩამოივლის და ჩვენი ეზოდან თითო გვირილას ვაჭას საფლავზე მთაწმინდისკენ ჩუმად წაიყვანს.
ქალიშვილი იღვინება

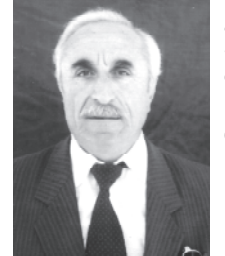
კალმოსდელი

იგი მე მოხუცი, თუმცა საოცრად ამყო და ხალისიანი მახსოვს. ბატონი მიხეილ (ჩიტო) ფარნაოზის მე რუხადე ვახული საუკუნის 90-იანი წლების დასაწყისში რედაქციამ გამოცენს უფროსმა კოლეგებმა, ბატონებმა ოთარ ნაფეტვარიძემ და ანზორ გრიგოლაძემ. სახელოვნად განვლო ცხოვრება ბატონმა ჩიტო რუხაძემ. როცა მეორე მსოფლიო ომი მძინვარებდა, იარალით ხელში გმირულად იდგა სამშობლოს დამცველთა რიგებში, მშვიდობიანობის ვაჟს კი, ჩვენი ქვეყნის, მშობლიური რაიონის აღმშენებლობითი საქმის ავანგარდში იყო.

სულ სამი წელი დაჰყო მან რაიონული გაზეთის რედაქტორის თანამდებობაზე, თუმცა ეს მცირე დროც დირსეულადაა ასახული გაზეთის თითქმის 9 ათეულ წლიან ისტორიაში. ბატონი მიხეილ რუხაძის რედაქტორობისას ეწოდა “სოციალისტურ შეტევას” “წინსვლა”.

ამდღარმა კაცმა დიდი წვლილი შეიტანა სამტრედიის განათლების მუშაობა სახლის (მასწავლებელთა სახლი) დაარსებაში. ეს დაწესებულება კი ფასდაუდებელი ამბავს უწვედა რაიონში მოღვაწე სხვადასხვა საგნის პედაგოგებს, ახალგაზრდობას. მასწავლებელთა სახლში ფუნქციონირებდა თოჯინების თეატრი, მუსიკალური სტუდია, საეზობრივი წრეები და ა. შ. დიდხანს გახლდათ ბატონი მიხეილ რუხაძე განათლების მუშაობა პროფკავშირების რაიონული ორგანიზაციის თავკაცი. აუკურატულობა, სისადავე, საოცარი პეიწანობა დამაშვრალ კაცს, დაიხაც რომ გამოარჩევა ბევრისგან. ამ დღებში მეორე მსოფლიო ომისა და შრომის ვეტერანი, ინტელიგენციის უფროსი თაობის დირსეული წარმომადგენელი ბატონი მიხეილ (ჩიტო) რუხაძე 100 წლის გახდებოდა. მცირე მოგონებაც ამის გამო დაიწერა.
ლევან გაბაჩავა

ოთარ სამაღლია
ხანმოკლე ავადმყოფობის შედეგად, 78 წლისა გარდაიცვალა ბატონი ოთარ ანდროს ძე ხაყალია. დაიბადა 1936 წელს, კულამის მუკრნალის სახელობის საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ, მოიხდა საკვლევებლო სამხედრო სამსახური.

1975 წლიდან ბატონი ოთარ ხაყალია სიცოცხლის ბოლომდე მოღვაწეობდა სამტრედიის ეროსი მანჯგალაძის სახელობის კულტურის ცენტრთან არსებულ მოძღვრალთა გუნდში და ამ ანსამბლის ბაზაზე შექმნილ ვაჟთა ანსამბლ “სამტრედიაში”, როგორც სოლისტი და წამყვანი მოძღვრალი.

წავიდა ჩვენგან ვალმოხდილი, ზრდილობითა და სისადავით გამორჩეული სამაგალითო კაცი, რომლის ნათელი ხსოვნაც სამარადისოდ დარჩება ახლობლებსა და მეგობრებს შორის.

სამტრედიის კულტურის ცენტრის განყოფილება
გაბაძის კულტურის სამსახური
აიი პრისი განყოფილების სამსახურის განყოფილება
გაბაძის კულტური ანსამბლი “სამტრედია”, კალის ანსამბლი “აიოსი”

“საქართველოს რეინცივის” დასავლეთის ელექტრომომარაგების სამმართველოს აღმინისტრაცია სამმმარს უცხადებს ამავე სამმართველოს ინჟინერს, ვია ქავთარაძეს ბაბუის, ღვაწლმოსილი რეინციების **ოთარ სამაღლიას** გარდაცვალების გამო.

ვალერი სანაძე ოჯახით იუწევება ქალბატონი **თინა ნიკაშვილის** გარდაცვალებას და თანაუგრძნობს ოჯახს.

ლევან სანაძე ოჯახით იუწევება ქალბატონი **თინა ნიკაშვილის** გარდაცვალებას და თანაუგრძნობს ოჯახს.

სამტრედიელა მოჭადრაკეებს საპალიზიაციო ტურნირზე მნიშვნელოვან გამარჯვებას მიაღწიეს

დასრულდა იმერეთის ღია საკვალიფიკაციო ტურნირი ჭადრაკში, რომელშიც მონაწილეობდნენ იმერეთის მოჭადრაკეები. სამტრედიელი მარი ვითოშია და მათე შენგელია გავიდნენ პირველ ადგილზე და დაამტკიცეს მეორე და მესამე თანრიგები (მწვრთნელი ბესო ლეჟავა. 7 წლამდე ასაკის ბავშვებში). 9-დან 7 ქულით პირველ ადგილზე გავიდა ლალი გავუა და დაამტკიცა მე-4 თანრიგი (მწვრთნელი ნინო ჯვარციანი). უთანრიგობაში მეორე ადგილზე გავიდა 9 წლის მარი ხუჭუა, ხოლო 8 წლის მიხეილ ფოცხვერიამ მე-3 ადგილი დაიკავა. 9 შესაძლებლობიდან 7 ქულით დაამტკიცეს მე-4 თანრიგი. ასევე, ოთხ ხუჭუამ დაამტკიცა მე-4 თანრიგი. 9-დან 6 ქულით კი ყველაზე პატარა მონაწილემ, 6 წლის ბეგი ჭურჭევიძემ მოიპოვა მე-5 ადგილი. მისი კონკურენტები იყვნენ მასზე გაცილებით უფროსები.

უთანრიგო უმცროსი ასაკის მოჭადრაკეებში დემეტრე მეფარიშვილმა შეასრულა მე-4 თანრიგის ნორმატივი. 9 წლის გიორგი ბურჯაძემ კი უთანრიგო დიდებში შეასრულა მე-4 თანრიგი, დათო ჯოჯუამ მეოთხე თანრიგისნებში 9-დან 6 ქულით შეასრულა მე-3 თანრიგი (მწვრთნელი ბესო ლეჟავა).

აქედან გამომდინარე, მწვრთნელებს შორის მოსწავლეების შედეგებით პირველი ადგილი დაიკავა ბესო ლეჟავამ, ხოლო მეხუთე – ნინო ჯვარციანი. სამტრედიის საჭადრაკო სკოლაში აბაშის პირველი საჯარო სკოლის მე-8 კლასის მოსწავლე ლაშა ცომაია გადმოვიდა. ის ფოთი-სამეგრელო ზემო სვანეთის რეგიონის ტურნირში 14 წლამდე ჭაბუკთა შორის მეორე ადგილის პრიზიორია.

იმეხეთის ჩემპიონატის გამაჩვენებელი

იმეხეთის ჩემპიონატში 10 წლამდე გოგონათა შორის 7 წლის მარი ვითოშია 9-დან აიღო 6 ქულა და მე-3, მე-4 ადგილი გაიყო და აღსანიშნავია, რომ სამტრედიელმა 6 წლის მოჭადრაკემ ბეგი ჭურჭევიძემ წარმატებით იასპარეზა იმერეთის ჩემპიონატზე 9 თამაშიდან 7 პარტია მოიგო. დაამტკიცა მე-4 თანრიგი და მოიპოვა თამაშის უფლება საქართველოს ჩემპიონატზე, რომელიც გაიმართება თბილისში 24 თებერვალს და 2 მარტამდე გასტანს. (მწვრთნელი ნინო ჯვარციანი).

უფროცავთ სამტრედიის საჭადრაკო სკოლას ამ მიღწევებს (დირექტორი გ. ნიგურაძე) და წარმატებებს ვუსურვებ სამტრედიელ მოჭადრაკეებს.

გაბრიელ აბოშიძე
ჯაზის მუშაობის აკადემიის წევრი

დაუჯერე ოლანდის და კანცლერ მერკელ ანგელას, თორემ ძალი მიყვები თავად ნელსონ მანდელას!

ვულოცავთ!
კალაბრონ ლიზა პრაპირიშილს!
 დაბადების დღეს გილოცავთ, ღმერთი იყოს თქვენი და თქვენი ოჯახის შემწე და მფარველი.
"სამტრედიის მაგნი"

კალაბრონ ლიზა პრაპირიშილს!
 გილოცავთ დაბადების დღეს, წარმატებებს ვისურვებთ პირად ცხოვრებასა და საზოგადოებრივ საქმიანობაში.
ოქტ. შრომის და შიშველთა კალაბრონ ლიზა პრაპირიშილის რაიონული კავშირი

ღანილის საჯარო სკოლის დირექცია და პედაგოგიური კოლექტივი ვულოცავთ ამავე სკოლის პედაგოგს, მშვენიერ ფრანგიშვილს შვილიშვილის შექმნას. სასახელო ვაჟაკი გაზრდილიყოს პატარა მალხაზი.
ღანილის საჯარო სკოლა

იოდი და სოდა თქვენი დამხმარე ყველა სიჭაბუკინაში

ანტიბიოტიკებს უამრავ შემთხვევაში ვიყენებთ, მაგრამ თურმე მათი ჩანაცვლებაც მშვენიერად შეგვიძლია. მთავარია, იოდი და სოდა გვექონდეს მომარაგებული. კერძოდ: ტონილიტი და ჩირქიანი ანგინის დროსაც კი შეიძლება ანტიბიოტიკებზე უარის თქმა. დაასველეთ თიოთი, ჩაყავით სოდაში და რაც თითზე აგვევებით, ის წაუსვით ავადმყოფს ჯირველებზე. ამ პროცედურის შემდეგ სასურველია, ორი საათი არც საკვები მიიღოთ და არც წყალი დალიოთ.

ცხვირში სიმშრალის დროს, ხველებისას სველი თიოთი ჩაყავით სოდაში, გამოისვით ნესტოებში და რამდენჯერმე შეისუნთქეთ ჰაერი. ეს პროცედურა სურდოს აგარიდებთ. აგრეთვე, არ გაავითრულდებათ სინუსიტი, თუ დროულად უმკურნალავთ.

გაცივების წვეთებსაც სოდით ან იოდით მოამზადებთ. დაგჭირდებათ: 6-7 წვეთი იოდი ან სოდა დანის წვეთით. დაუმატეთ 2 ჩ/კ ადუღებული, თბილი წყალი და აი, ცხვირის წვეთები მზადაა. შეგიძლიათ იოდის ინჰალაცია გაიკეთოთ: მოხსენით იოდის ფლაკონს თავსახური და ჯერ ერთი ნესტოთი შეისუნთქეთ, მერე – მეორე.

თუ ხველა გაქვთ და გულმკერდი გტკივთ, რამდენიმე დღის განმავლობაში, გაიკეთეთ იოდის ბადე. პროცედურა ეფექტიანია პლევრიტის დროსაც.

ჭრილობაში ინფექციამ რომ არ შეაღწიოს, იარის ირველივ იოდი წავისვით და ზემოდან ლეიკოლასტირი დაიკარით. იოდი სასწაულად ეფექტიანია დანირქებადასწევული ჭრილობების მოსაშუშებლადაც.

თუ ქალური ანთება გაქვთ, იოდი ვიშველით.

3-4 საღამო, მუცლის დაბლა იოდის ბადე გაიკეთეთ. თუ კანში ხიწვი შეგვესოთ, ნუ ეცდებით მის წმენით ან სხვა ინსტრუმენტით გამოღებას, წავისვით იოდი (რამდენიმე პროცედურა დაგვჭირდება) და დააცადეთ ხიწვი თავისთ გამოვარდება.

მეყვების დაჭიმულობის, დაწყვილობის დროს მტკივან ადგილას იოდი წავისვით. ადგენითი პროცესი დაჩქარდება და ამინდის ცვალებადობის დროს ტრავმა თავს აღარ შეგახსენებთ.

თუ ფრჩხილის სოკო გაქვთ, იოდი დაგეხმარებათ. გაიკეთეთ თითების ცხელი აბაზანა. ფრთხილად მოიშორეთ დაზიანებული ადგილები და დაიმუშავეთ იოდით. სასურველია, პროცედურა საღამოობით გაიკეთოთ. ყოველდღიური პროცედურის შემდეგ ფრჩხილებს მოიწესრიგებთ.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სატრანსპორტო და მანქანათმშენებლობის ფაკულტეტის ნ. ნიკოლაძის სახელობის დიდი ჯიხაიშის აგროინჟინერისა და სასურსათო ტექნოლოგიების პროფესიული კოლეჯი

2015 წლის 10 თებერვლიდან 5 მარტის ჩათვლით აცხადებს **საგანგებულო მიღებას** შემდეგ სპეციალობებზე:

- სასურსათო პროდუქტების წარმოების სპეციალისტი (სწავლების ვადა 1 წელი)
- მელიორატორი (აგრომელიორატორი, ჰიდრომელიორატორი) (სწავლების ვადა 1 წელი)
- აგროლოგი ტექნიკის მექანიკოსი (სწავლების ვადა 1 წელი)
- ტრანსპორტ-მექანიკოსი (სწავლების ვადა 6 თვე, მიიღებენ პირები, რომლებიც შეუსრულდათ 18 წელი, ან შეუსრულდებოთ სწავლის დასრულებამდე)
- ვეტერინარული მომსახურების სპეციალისტი (სწავლების ვადა 1 წელი)

აღნიშნულ პროგრამებზე სასწავლებლად მიიღებენ პირები, რომლებსაც დამატებით აქვთ ზოგადი განათლების საბაზო სპეციალური:

- მსურველებმა თან უნდა წარმოადგინონ:
- პირადობის მოწმობის ასლი;
- განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის (არასრული საშუალო და საშუალო განათლების ატესტატი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების დიპლომი) ნოტარიუსით დამოწმებული ასლი;
- 2 ფოტოსურათი 3x4 და დისკი
- დაბადების მოწმობის ასლი.

ს წ ა ვ ლ ა უ ფ ა ს ო ა

კურსდამთავრებულები მიიღებენ საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მიერ გაცემულ პროფესიულ დიპლომს.

მსურველებმა რეგისტრაცია უნდა გაიარონ საინფორმაციო ცენტრებში, რესურსცენტრებსა და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში **10.02.2015 - დან 05.03.2015 -ის** ჩათვლით.

დაწერილობითი ცნობებისათვის დაგვიკავშირდით შემდეგ მისამართზე:

სამტრედიე, დიდი ჯიხაიში, ნ. ნიკოლაძის ქ. N 126
 ტელეფონები: 574-02-03-01 555-93-34-94: 599-97-27-95

რედაქციის მისამართი:
 სამტრედიე, რისაუპლიონ ქ. №6
ტელ: 790 391839

მაგნი

დირექტორი **ბეჟან გომიზი**
 მთავარი რედაქტორი **ქეთევან ჭიჭიანი**
 გამომწვევები რედაქტორი **თამაზ ბაბუნაშვილი**
 პასუხისმგებელი მდივანი **ლევან ბაბუნაშვილი**
 კომპიუტერული უზრუნველყოფა **მამა პაპაძე**